

2023-09-14

Handläggare

Anna-Carin Wallin

Telefon: 08-508 09 014

Till

Norra innerstadens
stadsdelsnämnd

2023-09-21

Tertialrapport Tertial 2 2023 för Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förslaget till tertialrapport 2 2023 med bilagor.
2. Norra innerstadens stadsdelsnämnd begär budgetjustering med 2,5 mnkr för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning.
3. Norra innerstadens stadsdelsnämnd begär budgetjustering med 2,5 mnkr i investeringsmedel för fönsterglasbyte i förskolans verksamhetslokaler.
4. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Jesper Ackinger

stadsdelsdirektör

Maria Härenstam

avdelningschef

**Norra innerstadens
stadsdelsnämnd**

Box 24156

08-508 09 014

08-508 09 000

anna-carin.wallin@stockholm.se

start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	10
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.....	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan.....	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst.....	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet.....	28
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv.....	36
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.....	40
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring.....	40
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar.....	43
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar.....	45
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer.....	46
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.....	48
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd.....	48
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb.....	51
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med.....	54
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb.....	57

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	61
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	65
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	70
Uppföljning av ekonomi.....	74
Uppföljning av driftbudget.....	74
Resultatenheter	80
Investeringar.....	81
Försäljningar av anläggningstillgångar	82
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	82
Omslutningsförändringar.....	82
Budgetjusteringar	82
Medel för lokaländamål.....	83
Analys av balansräkning	83
Övrigt	84
Intern kontroll	84
Särskilda redovisningar	85
Övrigt.....	85

Bilagor

Bilaga 1: bilaga 1 SDN09

Bilaga 2: bilaga 2 Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål

Bilaga 3: bilaga 3 aktiviteter Östermalms SDF 2023 Tertial 2

Bilaga 4: bilaga 4 aktiviteter Norrmalm SDF 2023 Tertial 2

Sammanfattande analys

Tertialrapporten fokuserar på avvikelserapportering samt åtgärder för att uppnå kommunfullmäktiges mål.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltning gör bedömningen att stadsdelsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att nås under året. Bedömningen grundar sig på att kommunfullmäktiges mål för samtliga verksamhetsområden prognostiseras att uppnås.

Grunder för bedömning av måloppfyllelsen samt en sammanfattning av vilka resultat nämnden uppnått beskrivs under respektive verksamhetsområdesmål. För indikatorer vars årsmål inte bedöms uppfyllas helt, lämnas en kommentar under respektive indikator.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Förvaltningen bedömer att nämnden kommer att uppfylla inriktningsmålet då alla mål för verksamhetsområdena bedöms uppfyllas under året.

För att stärka samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis har en arbetsgrupp bildats med uppdrag att ta fram en plan för strategisk samverkan mellan förskola och socialtjänst. Nya riktlinjer för övergången mellan förskola och skola har tagits fram. Den nya handlingsplanen har fokus på barnens språkutveckling. I enlighet med den nya tidplanen ska respektive verksamhet delge varandra information i syfte att skapa förståelse för varandras uppdrag och det språkutvecklande arbetet i förskolan respektive skolan.

Arbetet med att erbjuda äldre med psykisk ohälsa sysselsättning och bryta ofrivillig ensamhet fortgår. Stärkt samverkan mellan socialpsykiatrins träfflokal Balder och träffpunkten Vasaträffen för seniorer med psykisk ohälsa, har bidragit till att förbättra förutsättningarna att stötta målgruppen att hitta den verksamhet som passar den enskilde bäst.

Arbetet med fast omsorgskontakt inom hemtjänsten i egen regi fortsätter med fokus på att varje individ ska ha en namngiven kontaktperson, och andelen namngivna kontaktpersoner ökar stadigt. Hemtjänsten fortsätter även att höja graden av kontinuitet i utförande av insatser, bland annat genom att se över schemaplanering för att säkerställa att så få personer som möjligt utför hemtjänst hos varje enskild individ.

Även denna sommar har en rad olika aktiviteter genomförts på Sergels torg. Mellan maj och september har drygt hundra evenemang genomförts för att locka en bred publik med olika intressen och ålder. Ett antal samarbeten har genomförts under perioden som möjliggjort ett bredare och utökad program. Torget har under sommarsäsongen erbjudit en trivsamt plats för stockholmare och besökare att vistas och umgås på. Tillfälliga konstinstallationer har också uppförts på torget. Samskapande workshops har genomförts med besökarna, vilket bidrar till sammanhang och gemenskap mellan människor i den offentliga miljön.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Förvaltningen bedömer att nämnden kommer att uppfylla inriktningsmålet då alla mål för verksamhetsområdena bedöms uppfyllas under året.

Miljöförvaltningen har lanserat ett koncept *Hållbar vård och omsorg* utifrån det genomförda arbetet på vård- och omsorgsboendet Väderkvarnen. Förvaltningen ser över möjligheten att

sprida konceptet på andra vård- och omsorgsboenden inom stadsdelsområdet.

Stadsdelsrådets två stora parker ska rustas för att möta klimattförändringarna. Nämnden har tilldelats klimatinvesteringsmedel, bland annat för att ta fram en skyfallsplan för Vasaparken. Arbetet har påbörjats och målet är att planen ska vara färdig i slutet av året. Även Humlegården ska rustas mot skyfall, och arbetet med att skapa ett skyfallsmagasin har påbörjats.

Nämnden har även erhållit medel för biologisk mångfald, dels för plantering av träd och buskar, men även för anläggning av nya ängsytter och underhåll av befintliga ängsytter.

De transporter som förvaltningen gör, eller ger upphov till, är huvudsakligen personaltransporter till eller mellan brukare eller mellan verksamheter samt varutransporter till eller mellan verksamheter. För att stärka förvaltningens möjlighet till klimatsmarta personaltransporter har cykelpoolen stärkts och sexton elsparkcyklar köpts in till hemtjänsten.

Arbetet med att öka medvetenheten och uppmuntra medarbetare att välja ekologiska livsmedel vid inköp har fortgått. Förvaltningens köksnätverk bidrar till att öka kunskapen om ekologisk mat, hur den ekologiska andelen mat kan öka i verksamheterna samt för att stötta kökspersonal i måltidsplaneringen. En utmaning med att öka andelen ekologiska livsmedel är de stigande livsmedelspriserna på grund av rådande omvärldssituation. Ytterligare en utmaning är att det ekologiska utbudet hos stadens upphandlade leverantörer är begränsat.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Förvaltningen bedömer att nämnden kommer uppfylla inriktningsmålet då alla mål för verksamhetsområdet bedöms uppfyllas under året.

Förvaltningen bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att verksamheten ryms inom tilldelad budgetram. För att säkerställa en god prognossäkerhet görs regelbundet ekonomiuppföljningar på enhets-, avdelnings- och förvaltningsnivå. Avvikelse hanteras löpande med åtgärdsplaner liksom arbetet med utveckling och effektivisering. I detta arbete ingår en effektiv lokalförsörjning.

Det rådande samhällsekonomiska läget med hög inflation och stigande räntor har lett till högre el- och matpriser samt ökade boendekostnader. Andelen hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd är dock fortsatt låg i jämförelse med övriga stadsdelsområden, men förvaltningen ser att antalet inkomna aviseringar om el-skulder har ökat. Förvaltningen har även noterat en ökad efterfrågan på råd- och stödsamtal kopplat till en ansträngd privatekonomi.

Samhällsvägledning för nyanlända har bedrivits som ett gemensamt projekt för Norra innerstaden och Kungsholmens stadsdelsförvaltning sedan hösten 2018. I augusti upphörde projektet och uppdraget implementeras i ordinarie verksamhet inom socialtjänstavdelningen.

Under perioden har 683 ansökningar om feriejobb inkommit till förvaltningen, varav 536 ungdomar erbjöds sommarjobb. Av dessa tackade 426 ungdomar ja till arbete och fullföljde anställningen. Arbetstillfällen har bland annat funnits inom vård- och omsorg, förskola, skola, administration, parkarbete och entreprenörskap. Förvaltningen kommer även att erbjuda feriejobb under höstlovet.

Sammanläggningen och bildandet av den nya förvaltningen har skett parallellt med ordinarie verksamhet. Sammanläggningen har inneburit förändringar av arbetsgrupper, nya arbetsuppgifter och arbetsplatser, vilket ställt höga krav på både medarbetarskap och ledarskap. Förvaltningens chefsforum har använts för att utbilda chefer i förändringsledning.

Riskbedömningar har genomförts och arbetet med eventuella åtgärder och uppföljningar fortgår. För att säkerställa att alla chefer och skyddsombud har tillräcklig kompetens har förvaltningen genomfört en särskild utbildning i riskbedömning. Olika typer av diskussionsunderlag har tagits fram som stöd till chefer i dialogen kring sammanläggningen och den förändringsresa det innebär för arbetsgrupper och enskilda individer.

Det förändrade omvärldsläget ställer krav på ökad krisberedskapsförmåga och en planering för återtagande av det civila försvaret. Arbetet med kris- och beredskapsplanering för att hantera oförutsedda och extraordinära händelser fortgår och förvaltningsledningen genomförde även en krisledningsövning under våren. Arbetet med att etablera trygghetspunkter har fortsatt och förvaltningen har tagit fram rutiner för aktivering av trygghetspunkter och bemanningslistor. Rakelutrustning, radiokommunikation för effektiv ledning, har levererats till samtliga trygghetspunkter.

Inom ramen för sektorsorganisationen för civil beredskap är Norra innerstaden en av tre stadsdelsförvaltningar med ett särskilt ansvar att vara kontaktpunkt gentemot beredskapssektorerna och beredskapsområdena samt delta i ett antal beredskapssektorer/-områden. Beredskapssektorerna är uppdelade i hälsa, vård och omsorg, livsmedelsförsörjning och dricksvatten, ordning och säkerhet, räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen. Beredskapsområdena omfattas av skola, förskola och migration.

Under hösten 2022 beslutade dåvarande stadsdelsnämnder att avtalen för Kampementets vård- och omsorgsboende och Sabbatsbergsbyns vård- och omsorgsboende inte skulle förlängas utan återgå till egen regi från och med 1 oktober 2023. Arbetet med återtagandena pågår enligt framtagen projektplan i nära samverkan med de båda entreprenörerna och involverar flera delar av förvaltningen.

Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet har fokus på de folktätaste platserna där också den anmälda brottsligheten är högst. Norra innerstadens stadsdelsförvaltning har platssamverkan kring Odenplan/Observatorielunden, Sergels torg/Centralstationen (Vision Klara), Östermalmstorg- Stureplan, Strandvägen och Karlaplan. Platssamverkan kring Sveavägen/Vanadislunden har avslutats efter att de senaste årens arbete har förbättrat situationen på platsen. Utvärdering av samverkan kring Strandvägen har genomförts och förslag finns att avveckla även denna och inkludera arbetet i linjeverksamheten. Lokalpolisen och förvaltningen bedömer enligt nuvarande prognos att vare sig Odenplan eller Observatorielunden längre uppfyller kriterierna för att klassas som en öppen drogscen. I oktober kommer det officiella och definitiva beslutet att presenteras. Förvaltningen följer utvecklingen i stadsdelsnämndsområdet och har beredskap för nya platssamverkansprojekt.

I juni ingick förvaltningen en samverkansöverenskommelse om platssamverkan på Stockholms Centralstation och Cityterminalen tillsammans med ägarna av stationen, Jernhusen AB samt Region Stockholms hälso- och sjukvård, Caphio sjukvård för hemlösa och

socialförvaltningen. Målsättningen är att alla personer i hemlöshet som stadigvarande vistas på platsen erbjuds stöd eller lotsning till samhällets stödsystem och att de som behöver vård eller stöd kommer vidare till rätt instans. Överenskommelsen innebär en formalisering av det arbete som utvecklats under senare år och möjliggör ett systemiserat samarbete mellan aktörerna på platsen och skapar bättre förutsättningar för att åtgärda de identifierade utmaningarna och behoven.

FN:s globala mål, Agenda 2030, ska bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling i världens alla länder. Förvaltningen bidrar genom att arbeta för genomförandet av flera mål i Agenda 2030. Arbetet med målen ska ses som en integrerad del av del i det ordinarie styr- och ledningssystemet. Förvaltningen redovisar under respektive verksamhetsområdesmål, där det är relevant, hur arbetet bidrar till de globala målen samt programmen inom ramen för mänskliga rättigheter.

Sammanfattning av nämndens prioriteringar för 2023- utifrån direktiv till samtliga nämnder och bolag

Nedan redovisas kortfattat stadsdelsnämndens prioriterade satsningar under året.

Långsiktigt hållbar ekonomi i en turbulent omvärld

Förvaltningen verkar för att verksamheterna ska bedrivas i ändamålsenliga, moderna och area- och energieffektiva lokaler med hög grad av flexibilitet. Norra innerstadens höga hyresnivåer kommer fortsatt att innebära en utmaning, vilket kräver löpande analyser och åtgärder för ett effektivt lokalutnyttjande. Förvaltningen följer fortsatt utvecklingen av barnantal per geografiskt område för att kunna vidta åtgärder som motverkar överkapacitet.

Klimatpolitiken – hela stadens ansvar

Stockholm ska vara en klimatpositiv stad senast år 2030 och fossilbränslefri år 2040. Stadens organisation ska leda vägen genom att vara fossilbränslefri senast år 2030. För att bidra till stadens mål kommer arbete med energieffektiviserande åtgärder att genomföras. Bland annat anpassas parker och grönområden till nya klimatförutsättningar samt arbete genomförs för att bidra till en mångfald av ekosystem-tjänster och ökad biologiskt mångfald. Vidare är en målsättning att varje verksamhet ska ha en uppdaterad och implementerad energibesparingsrutin. Förvaltningen fortsätter även att implementera klimatsmarta arbetssätt med syftet att minska klimatpåverkan orsakad av transporter, energiförbrukning, resursförbrukning, avfallshantering, matsvinn samt genom inköp och upphandling.

Innovation, digitalisering och upphandling

Förvaltningens verksamheter ska systematiskt utveckla kvalitet av tjänster och arbetssätt samt utgå från stockholmarnas fokus i verksamhetsutvecklingen. Syftet är att bidra till en sammanhållen digitalisering där målet är gemensamma lösningar som ger mest nytta för stockholmarna.

Förvaltningens verksamheter ska använda resurser och medel på ett effektivt sätt genom att inköp i stor utsträckning görs från upphandlade avtal, via inköpssystemet och i enighet med stadens gemensamma inköpsprocess. Förvaltningens upphandlingar ska främja kostnadseffektivitet, miljö, klimat och social hållbarhet. Fusk, oegentligheter och välfärdsbrott

ska motverkas. Under året planeras för utbildningsinsatser i direktupphandling och redovisning för chefer och handläggare för att främja kunskap inom inköp och upphandling i den egna organisationen.

Staden som arbetsgivare

Den nya förvaltningen för Norra innerstaden innebär att fokus under året kommer läggas på att skapa gemensamma processer, arbetssätt, rutiner och stödmaterial för att skapa tydlighet och därmed ge medarbetare och chefer likvärdiga förutsättningar att göra ett gott jobb. Förvaltningen ska vara ett föredöme som arbetsgivare och olika insatser planeras för att ytterligare förbättra medarbetarnas arbetsvillkor.

Samverkan för en trygg och säker stad

Förvaltningens trygghetsfrämjande och förebyggande arbete i samverkan med Polismyndigheten, skola, näringsliv och civilsamhället bidrar till ett stadsdelsområde som upplevs som tryggt och där tilliten ökar till såväl stadens verksamheter som människor emellan.

En ny lokal samverkansöverenskommelsen med Polismyndigheten och utbildningsförvaltningen har tagits fram. Prioriteringar för det fortsatta arbetet är unga i risk för kriminalitet, skolan som brottsplats, riktat arbete mot avgränsade platser, stöd till särskilt utsatta och sårbara brottsoffer samt avhopparverksamhet för kriminella.

Platssamverkan med Vision Klara och platssamverkan Sergels torg fortsätter, liksom platssamverkan Odenplan/Observatorielunden/Vasaparken, Stureplan-Östermalms torg samt Karlaplan. Under perioden har en formaliserad samverkan antagits inom platssamverkansprojektet på Stockholms centralstation och Cityterminalen.

Samverkan för trygga barn och ungdomar med rättvisa livsvillkor

Alla barn i förvaltningens förskolor ska ges den ledning och stimulans till lärande och personlig utveckling som de behöver samt få möjlighet till demokratiska erfarenheter och förutsättningar till delaktighet och inflytande. Förskolan ska fortsätta utveckla och förstärka samverkan med vårdnadshavarna eftersom en god samverkan är avgörande för alla barns trygghet, hälsa och välbefinnande. För att uppnå likvärdighet i arbetet med barn i behov av särskilt stöd genomförs övergripande analyser av fördelning av tilläggsbelopp och insatser. Barnhälsokonferenserna fortsätter att anordnas med syfte att vara en del av den kvalitativa uppföljningen på individnivå och därmed stärka arbetet med barnhälsa.

Genom samverkan med polis, föräldrar, förskola, skola, fritidsverksamhet, psykiatri och andra aktörer skapas kanaler för att tidigt identifiera barn och familjer i behov av särskilt stöd. Fokus är det förebyggande och uppsökande sociala arbetet. Fältassistenterna är viktiga aktörer i det förebyggande arbetet inom stadsdelsområdet.

Ett Stockholm med hållbar tillväxt

Förvaltningen bidrar till hållbar tillväxt genom att skapa ett företagsvänligt stadsdelsområde med goda förutsättningar för näringslivet. Detta genom att bland annat skapa förutsättningar för trygga, attraktiva, välfungerande och innovativa miljöer för företagande. Arbetet utgår

ifrån fokusområdena i Stockholms stads näringslivspolicy. Ett gott näringslivsklimat förutsätter att förvaltningen ger god och attraktiv service till invånarna i form av bland annat förskolor, parker och trygga utemiljöer. Ett viktigt arbetssätt för att skapa ett gott företagsklimat är platssamverkan tillsammans med det lokala näringslivet, civilsamhället och Polismyndigheten.

Stockholm som kulturellt centrum

Förvaltningen bidrar till stadens arbete med Stockholm som kulturellt centrum genom att möjliggöra för alla invånare att ta del av ett varierat och tillgängligt utbud av kultur och skapande aktiviteter. Offentliga platser, parker och grönområden ska fortsätta vara tillgängliga året om och uppmuntra invånare till aktiviteter, återhämtning, kultur och spontan motion ur ett jämställt och jämlikt perspektiv.

Samverkan för ökat bostadsbyggande och en hållbar stadsutveckling

Förvaltningen bidrar till en hållbar stadsutveckling genom löpande samverkan med stadsbyggnadsförvaltningen, exploateringskontoret och trafikkontoret i arbetet med stadsutvecklingsområdena inom Norra innerstaden. Prioriteringsområden för kommande år är Norra Djurgårdsstaden, Hagastaden, Sabbatsbergsområdet och Klara City View. I samband med arbetet beaktas och samordnas behov av förskoleplatser, bostäder med särskild service, vård- och omsorgsboenden, seniorbostäder samt parker och grönområden. Samverkan sker även med äldreförvaltningen, socialförvaltningen samt med förvaltningarna för Kungsholmen och Södermalm samband med äldreboendeplanering samt boendeplaneringen för personer med funktionsnedsättning som upprättas och uppdateras årligen. Förvaltningen bidrar även i arbetet med att inom ramen för SAMS, samplanera utbyggnaden av nya skol-, idrotts- och förskolelokaler.

Genom deltagande i styrgruppen Grönare Stockholm, som leds av stadsträdgårdsmästaren, bidrar förvaltningen till samordningen av stadens gröna värden, samt skötsel och förvaltning av dessa. Förvaltningen arbetar för att Norra Djurgårdsstaden ska förbli ett föredöme inom hållbar stadsutveckling, och leder fokusgruppen Leva och bo som arbetar utifrån de mål som finns i program för hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden.

En hållbar och demokratisk stad

Förvaltningen bidrar till en hållbar och demokratisk stad. Förvaltningens verksamheter ska främja och arbeta för att öppenhet, jämställdhet och demokratiska värderingar prioriteras och efterlevs i verksamheterna. Arbetet ska vara strategiskt men även ha en tydlig förankring i det dagliga arbetet och i mötet med stockholmaren. Förvaltningen ska fortsätta skapa möjligheter till inflytande genom bland annat medborgardialog och stärkt samarbete med civilsamhället. Nämndens råd är viktiga remissinsatser och ska ges möjlighet att lämna synpunkter i nämndärenden och stadsutvecklingsfrågor. Förvaltningen ska öka ungas möjlighet till inflytande, bland annat inom fritidsverksamheter för ungdomar där test med medborgarbudget ska genomföras. Medborgardialog och medborgarbudget kommer även att testas inom stadsmiljöverksamheten när underlag för upprustning av Tessinparkens entré ska inhämtas. Inom äldreomsorgens öppna verksamhet Vasaträffen har medborgardialoger genomförts i syfte att vidareutveckla utbudet av aktiviteter. Resultatet av medborgardialogerna kommer

även att ligga till grund för planering av nästkommande års seniorvecka.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden kommer att uppfyllas under året.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålen prognostiseras att uppnås.

Förebyggande barn- och ungdomsarbete

En del i det förebyggande arbete är att tidigt nå föräldrar som kan ha behov av socialtjänstens stöd. Verksamheten vid familjecentralen, som drivs i samverkan med Region Stockholm och som omfattar socialtjänst, öppen förskola, barnavårdscentral och barnmorskemottagning, syftar till att nå blivande föräldrar och föräldrar med barn i åldrarna 0- 5 år. Genom familjecentralen har förvaltningens familjebehandlare under perioden erbjudit föräldrasamtal och deltagit i öppna förskolans föräldragrupper. Jämfört med samma period föregående år har efterfrågan på råd- och stödsamtal ökat.

Förvaltningen erbjuder generellt föräldrastöd genom programmen Alla Barn i Centrum, ABC, och Komet. Sedan bildandet av Norra innerstaden har en kartläggning av utbildade gruppleadare påbörjats i syfte att säkerställa tillgången inför höstens program. Utifrån inkomna intresseanmälningar har matchningen till programmen påbörjats.

Arbetet med att skapa förutsättningar för ungas delaktighet inom den öppna fritidsverksamheten har fortgått under perioden. Genom Ungdomsappen har utbudet av mobila och digitala aktiviteter breddats och möjliggjort för ungdomarna att låna utrustning och boka lokaler. Därtill har ungdomar kunnat lämna förslag på, och rösta fram, aktiviteter via sociala medier och i samband med möten. Under perioden har exempelvis kampsportsinspirerad träning och klättring erbjudits.

Förvaltningens ambition är att fritidsverksamheten ska locka fler från målgrupper som ofta är

underrepresenterade; unga med funktionsvariation, unga hbtqi+ personer, unga med sämre socioekonomiska förutsättningar och nyanlända ungdomar. Under perioden har tjejkvällar erbjudits på Humlanhuset och genom samverkan med Kungsholmens stadsdelsförvaltning har fältassistenter bemannat hbtqi+ hängat Lili på Odenplans Ungdomsmottagning. Barn och unga med funktionsvariationer har, genom samverkan med Kungsholmens stadsdelsförvaltning, erbjudits fritidsverksamhet på ungdomsgården Tre Liljor och stadens nätverk *Fritid för alla* har erbjudit aktiviteter för dem som behöver extra stöd.

Under sommaren har fältassistenter bedrivit uppsökande verksamhet i samverkan med Kungsholmens och Södermalms stadsdelsförvaltningar. Fältassistenter har bland annat varit närvarande i samband med musikfestivalen Lollapalooza och Stockholms kulturfestival.

Kuratorerna vid Odenplans ungdomsmottagning har under perioden haft drygt 4 000 besök. De främsta anledningarna till att unga tar kontakt är oro eller ångest, nedstämdhet samt relations- och samlevnadsfrågor. Mottagningen har erbjudit fysiska och digitala möten utifrån den unges egna önskemål. En dag i veckan har en särskild killmottagning erbjudits, den vänder sig till dem som identifierar sig som killar. En samtalsgrupp för unga som identifierar sig som transperson eller är i en process att utforska sin könsidentitet och/eller könsuttryck har genomförts.

Under perioden har föräldrar, i samband med skolornas föräldramöten, informerats om hur de kan bidra till att förebygga att unga använder alkohol, narkotika och tobak, ANT.

Samverkan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis

En arbetsgrupp har bildats med uppdrag att ta fram en plan för strategisk samverkan mellan förskola och socialtjänst. Hittills har arbetsgruppen genomfört en enkätundersökning för att kartlägga behov hos personalen i stadsdelsområdets förskolor, både fristående och kommunala förskolor. Enkätundersökningen i kombination med analys av *Socialstyrelsens nationella kartläggning kring barn som far illa eller riskerar att fara illa* har resulterat i tydligare fokusområden för samverkan. Arbetet med planen fortlöper och ska resultera i fokusområden med tillhörande aktiviteter och insatser för att främja jämlika uppväxtvillkor för alla barn.

Elever med problematisk skolfrånvaro har erbjudits ett samordnat stöd av skola och socialtjänst genom det skolsociala teamet. Målgruppen är elever i årskurs 4–9 med upprepad, eller längre tids, frånvaro och som riskerar att inte nå kunskapsmålen.

Under perioden har en socialsekreterare varit stationerad i polishuset för polisområde city. Satsningen görs i samverkan med Kungsholmens stadsdelsförvaltning i syfte att stärka samverkan mellan socialtjänst och polis med särskilt fokus på unga.

Ett av de prioriterade fokusområdena i den lokala samverkansöverenskommelsen med Polismyndigheten och utbildningsförvaltningen är "Unga i risk för kriminalitet och skolan som brottsplats", vilket ytterligare beskrivs under verksamhetsområdes mål 3.6.

Agenda 2030, mänskliga rättigheter och lokal demokrati

En meningsfull fritid för barn och unga bidrar till mål 3, God hälsa och välbefinnande. De anpassade fritidsaktiviteterna som erbjuds barn och unga med funktionsnedsättning och de

riktade aktiviteterna för att nå fler flickor bidrar till mål 5, Jämställdhet och mål 10, Minskad ojämlikhet.

Ungdomsmottagningens arbete med att främja en god och säker sexuell hälsa, stärka ungas identitets- och personlighetsutveckling samt förebygga och tidigt upptäcka psykisk ohälsa och sociala problem bidrar flera mål däribland mål 3, God hälsa och välbefinnande; mål 5, Jämställdhet; mål 10, Minskad ojämlikhet; och mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen.

Det förebyggande ANDTS-arbetet bidrar till mål 3, God hälsa och välbefinnande, samt mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen då det finns en tydlig koppling mellan våld och hantering av droger.

Förskola är en viktig skyddsfaktor för barn som far illa eller riskerar att göra det. Genom att säkerställa en hög pedagogisk kvalitet i förskolan bidrar förvaltningen till mål 4, God utbildning för alla.

Goda exempel

- Samverkan mellan innerstadens fältverksamheter har bidragit till att säkerställa god närvaro på tider och platser där många unga befunnit sig under lov och kvällar.
- En arbetsgrupp har bildats med uppdrag att ta fram en strategisk plan för samverkan mellan förskola och socialtjänst.
- Förvaltningen har implementerat nya rutiner för att nå ut till vårdnadshavare med information om de föräldrastöd som erbjuds.
- Öppna förskolan har erbjudit föräldrastödkursen Alla barn i centrum för 0-2 år.
- Parklekar inom stadsdelsområdet har ordnat minikulturfestival för barn i stadsdelsområdet. Under festivalen fick parklekarna bland annat besök av olika kulturaktörer och erbjöd besökarna spännande aktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med fastighetsnämnden utforma en strategi för användande och utveckling av parkleksverksamheten och användning av parkleksbyggnader	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: 1.1.1 Barn och ungdomars uppväxtvillkor är jämlika

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens främjande arbete fokuserar på att möjliggöra konstruktiva livsval genom att stärka barn och ungdomars skyddsfaktorer samt att tidigt upptäcka barn i behov av stöd. Insatser kan till exempel vara att stärka föräldrarollen genom föräldrautbildningar, rådgivning och stöd för nyblivna föräldrar, deltagande i positiva och inkluderande sammanhang.

Förvaltningen upplyser vårdnadshavare om förskolans syfte och barns rätt till förskola samt reserverar plats i förskola från det år barnet fyller tre.

Stadsdelsområdet har öppna verksamheter där det finns möjlighet till eget skapande, musik, rörelse och teater. Förvaltningen erbjuder även riktade verksamheter till barn och unga med

funktionsnedsättning, till nyanlända ungdomar och för målgruppen inom hbtqi+. Genom mobil fritidsverksamhet för barn och ungdomar förväntas fler ungdomar nås. Nämndens öppna fritidsverksamheter ska vara fria från våld och mentorer i våldsprevention ska implementeras i verksamheten.

Barn ska ges möjlighet att påverka beslut som rör dem och bjudas in att påverka i de verksamheter som de deltar i eller får stöd av.

Fältassistenter ger barn och ungdomar positiva sociala sammanhang och uppmärksammar unga i behov av stöd exempelvis genom föreläsningar i stadsdelsområdets skolor. Fler fältassistenter bedriver socialt fältförlagt arbete utifrån Stockholmsstandarden. Samverkan sker med förvaltningens och innerstadens fältassistenter och förvaltningen preventionssamordnare.

Odenplans ungdomsmottagning erbjuder i samverkan med Region Stockholm kuratorsinsatser till unga i åldrarna 12-22 år. Ungdomsmottagningen har i uppdrag att bland annat främja en god och säker sexuell hälsa, stärka ungas identitets- och personlighetsutveckling samt förebygga och tidigt upptäcka psykisk ohälsa och sociala problem.

Stadens ANDTS-program ligger till grund för förvaltningens förebyggande alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS) arbete. Konsumtion av alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT) är högre inom stadsdelsområdet än medel i Stockholm. Satsningar görs på föräldrastödsprogram och förebyggande information till vårdnadshavare, skolpersonal och personal inom stadsdelsområdet. Förvaltningen erbjuder även stöd till verksamheter med handlingsplaner gällande förebyggande arbete.

Förväntat resultat

Barn, unga och föräldrar som bor eller vistas inom stadsdelsområdet känner till och nyttjar vid behov främjande och förebyggande insatser

Fler barn och unga tar del av och har möjlighet att utöva ett varierat kultur- och fritidsutbud. Riktade verksamheter ger barn och unga med funktionsnedsättning, nyanlända ungdomar, barn och ungdomar som identifierar sig tillhöra målgruppen hbtqi+ ett anpassat och varierat kultur- och fritidsutbud. Unga ges möjlighet att vara delaktiga i att utforma aktiviteter och påverka verksamheten.

Ungdomar som besöker ungdomsmottagningen upplever sig väl bemötta.

Förvaltningen förbättrar förutsättningar för att unga som vistas i riskmiljöer ska lotsas till mottagande, sociala och preventiva aktörer och verksamheter.

Fler föräldrar ska bli erbjudna plats i föräldrastödsgrupper.

Fler vårdnadshavare ska få ta del av generellt förebyggande information.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel vårdnadshavare som fullföljer föräldrastödsprogram						80 %		2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ANDT-förebyggande arbete enligt Preventionsindex mini (PI-mini)				88	89	89		Tertial 2 2023
Analys De tidigare förvaltningarna har inte använt samma mätmetod varför inget resultat kan påvisas för tertial 2. Socialförvaltningen skickar ut en enkät i december där resultatet ligger till grund för indexet. Förvaltningen fortsätter att arbeta förebyggande, men kommer att ha svårt att rapportera resultat för indikatorn under året.								

Nämndmål: 1.1.2 Parklekar erbjuder barn och unga en mötesplats med pedagogiskt och kulturellt innehåll

 Uppfylls helt

Beskrivning

Parklekarna är fortsatt välbesökta, har generösa öppettider och trygga vuxna förebilder. Verksamheten erbjuder ett pedagogiskt och kulturinriktat innehåll. Barn och unga ges möjlighet att påverka verksamhetens innehåll. Det ekologiska och hållbara perspektivet i verksamheten förstärks, bland annat genom att använda återbruk, miljösarta material och odlingslådor. Lekvärdesfaktorn bidrar till utvecklingen av utemiljöerna. Parklekarna anordnar Minikulturfestival. Förvaltningen upplyser vårdnadshavare om förskolans syfte och barns rätt till förskola samt reserverar plats i förskola från det år barnet fyller tre.

Förväntat resultat

Barn och föräldrar som bor eller vistas inom stadsdelsområdet känner till och tar del av parklekarnas verksamhet. Parklekarna är välbesökta och barn ges möjlighet att påverka verksamhetens innehåll. I verksamheten används återbruk, miljösarta material och odlingslådor. Lekvärdesfaktorn bidrar till utvecklingen av utemiljöerna. Minikulturfestivalen lockar många besökare.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på att de underliggande nämndmålen prognostiseras att uppnås.

Utbildning av hög pedagogisk kvalitet

Förvaltningen fortsätter att följa och säkerställa att alla barn i förskolan får ta del av en utbildning av hög pedagogisk kvalitet. Under tertialperioden har en ny struktur för det

systematiska kvalitetsarbetet tagits fram. Den nya strukturen förväntas resultera i tydligare analyser av utbildningen och undervisningens effekter, från undervisnings-, rektors- och huvudmannanivå.

Avsatt reflektionstid är en viktig grund för att utveckla verksamheten och säkerställa undervisningens effekt på barns lärande. Arbetet med att stärka förskollärares och arbetslagens tid för planering, uppföljning, utvärdering och analys fortgår.

Förskolans ledningsgrupp har arbetat fram en gemensam plan utifrån ett treårsperspektiv för att ringa in gemensamt prioriterade utvecklingsområden. Planen blir ett viktigt verktyg för att hitta en gemensam väg framåt för förvaltningens förskolor och ska vägleda förskolan i arbetet att främja likvärdighet och utveckling.

En dialog har påbörjats för att se hur den gemensamma introduktionen för medarbetare i förskolan kan utvecklas i och med sammanläggningen för att möta de gemensamma behoven i Norra innerstadens förskolor. Målet med en gemensam introduktion är att stärka likvärdigheten i förskolorna genom att främja samsyn samt att skapa en gemensam förståelse för arbetssätt och uppdrag utifrån de olika yrkesrollerna.

En lärande organisation

Förskolorna erbjuder personalen kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte via enheternas olika nätverk och forum för barnskötare och förskollärare. För att nå en lärande organisation planeras en inventering av kompetensutvecklingsbehov. Inventeringen är nödvändig i framtagandet av en gemensam kompetensutvecklingskarta.

För att stärka den pedagogiska kvaliteten har en utbildning för arbetsplatsledare genomförts. Hälften av arbetsplatsledarna har genomfört utbildningen, som kommer att fortsätta under hösten. Syftet med utbildningen är att stärka ledarskapet hos arbetsplatsledarna. Detta förväntas i sin tur stärka hela arbetslagets förmåga att utmana och stimulera barns utveckling och lärande, i både det dagliga som strategiska arbetet.

Lärmiljöer

Arbetet med att utveckla och utforma likvärdiga miljöer är ständigt pågående. I dialog med förskolorna framkommer att enheterna arbetar medvetet med att skapa tillgängliga lärmiljöer och att förskolorna behöver stärka likvärdigheten i lärmiljön. Under perioden har flera förskolor förstärkt användandet av bildstöd både i undervisningen och i lärmiljön.

Ett basmaterial för lärmiljö har tagits fram under perioden. Materialet kan användas som vägledning i utformandet eller granskningen av den egna lärmiljön, för att säkerställa en likvärdig grundnivå i lärmiljön. Materialet finns att tillgå för förvaltningens förskolor.

Språk, kultur och eget skapande

Språk, kultur och eget skapande är ett prioriterat område i förskolornas arbete och undervisning. Förskolorna har under tertielperioden erbjudit barnen att testa olika uttrycksformer och kulturuplevelser, både på förskolan och genom externa kulturaktörer.

Nya riktlinjer för arbetet med övergången mellan förskola och skola har tagits fram för Norra innerstaden. Den nya handlingsplanen har fokus på barnens språkutveckling och i enlighet

med den nya tidplanen ska respektive verksamhet delge varandra information i syfte att skapa förståelse för varandras uppdrag och det språkutvecklande arbetet i förskolan respektive skolan.

Ett dialogmöte har genomförts, och förvaltningen har identifierat att representationen från skolan behöver stärkas för att dialogen ska ge det utbyte och den effekt som anges i handlingsplanen. Grundskolans nya organisation förväntas ge bättre förutsättningar till stärkt dialog och samverkan.

Samarbetet med biblioteket fortgår. Flera av förskolorna har ingått i ett nytt projekt med biblioteket och erbjudit språkpåsar. Språkpåsarna är ett läs- och språkfrämjande projekt mellan biblioteket och förskolan och används av pedagogerna tillsammans med barnen. Det redan pågående projektet med att erbjuda bokpåsar fortgår. Bokpåsar är en annan form av litteraturpåse som kan lånas hem av vårdnadshavare för att uppmuntra till läsning i samverkan med hemmet.

En språkmatrix finns tillgänglig för att kunna bedöma undervisningskvalitet gällande barns språkutveckling. Språkmatrixen är ett verktyg för förskollärare och barnskötare att lättare få syn på hur kvaliteten i undervisningen kan förbättras och utvecklas inom läroplansområdet språk. Matrixen bidrar till insikter och förståelse som leder till progression i barnens språkliga utveckling och förskolans arbetssätt.

Utbud och efterfrågan förskolan nationella minoritetsspråk

Information om rättigheten till förskola på nationella minoritetsspråk sker via stadens webbplats och Kontaktcenter samt genom förvaltningens köhandläggare, öppna förskolor, parklekar och socialtjänst. Förvaltningen genomför årligen en språkinventering i nämndens förskolor och vid introduktion i förskolan erbjuds alla ett språksamtal för att kartlägga barnens språkanvändning. Sverigefinska Förskolan Kaksi Kieltä är en fristående förskola i stadsdelsområdet för barn med finsk kulturbakgrund.

Barn i stadsdelsområdet som pratar meänkieli eller samiska har möjlighet till plats i förskola på Norrskensets förskola som bedrivs av Södermalms stadsdelsförvaltning. På Norrskenet får barn med rötter eller koppling till samiska eller meänkieli en möjlighet att utveckla och bevara sitt nationella minoritetsspråk, sin kultur och sin kulturella identitet.

Förskolan som demokratisk mötesplats

Förskolorna arbetar med att skapa demokrati tillsammans med barnen. Arbetet med att göra förskolan till en demokratisk mötesplats är förankrat i förskolans språkutvecklande arbete. För att barnen ska nyttja sina demokratiska och mänskliga rättigheter är språket en grundläggande förmåga varför förskolorna lagt stort fokus på det språkutvecklande arbetet.

Förskolorna har på olika sätt skapat forum för reflektion tillsammans med barnen där delaktighet och inflytande har präglat dialogen. Möjligheten att kunna arbeta med barnen i mindre grupper vid sådana tillfällen ses som en framgångsfaktor i arbetet och ger pedagogerna goda möjligheter att arbeta vidare med de frågor och ämnen som lyfts fram av barnen.

Många av förskolorna arbetar medvetet med att låta leken få ta plats. Genom att vara aktiva

och närvarande i barnens lek kan personalen i förskolan stödja barnens samarbete, förhandlingar, förmåga till respekt för olikheter och olika åsikter. Arbetet ger barnen viktiga erfarenheter för att utveckla ett demokratiskt förhållningssätt både nu och i framtiden.

Ledning och stimulans

Förskolornas arbete med att främja ledning och stimulans för alla barn fortgår. Bland annat genom att tillgängliggöra lärmiljön, öka kunskapen om förutsättningar för lärande med målet att på sikt minska antalet barn som har behov av särskilt stöd. Arbetet innebär att anpassa den pedagogiska, fysiska och sociala miljön i relation till barns lärande för att alla barn ska ges ledning och stimulans utifrån sina förutsättningar.

Under perioden har förvaltningens förskolor haft tillgång till både specialpedagogisk handledning och handledning av pedagogisk utvecklare.

Via handledningen av pedagogisk utvecklare syns hittills positiva effekter i de enskilda fallen. Handledningen har lett till en ökad förmåga att organisera och planera sitt arbete med en tydligare koppling till styrdokument och uppdrag samt förmågan till god kommunikation och mod att både våga ge och få feedback. Förskolan ser ett fortsatt behov av att erbjuda handledning för att ge stöd för att trygga medarbetare i sitt uppdrag både sitt självledarskap och förmågan att leda andra.

I den specialpedagogiska handledningen har det framkommit att pedagoger har behov av att tillsammans hitta lösningar och arbetssätt bland annat gällande socialt samspel, normbrytande beteende och språkutvecklande arbetssätt. Utvecklingsområden som har identifierats är behovet av att arbeta med tydliggörande lärmiljöer och arbetssätt, behov av stöd i att strukturera dagen och att implementera och att stärka arbetet med bildstöd på förskolorna generellt och för enskilda barn. Specialpedagogerna kan se effekter som trygghet och kompetensutveckling i arbetslagen. Insatserna har lett till att både barngrupperna och det enskilda barnet fått stöd i sitt lärande och sin utveckling.

I uppföljning med rektorerna anges att förskolorna kommer att förstärka det redan pågående arbetet med bildstödverkyget Widgit online för att arbeta ännu mer med bildstöd i lärmiljön och i undervisningen.

Förebyggande och främjande arbetssätt

Arbetet med att stärka barns uppväxtvillkor i samverkan med socialtjänsten fortgår och kommer att resultera i fokusområden och aktiviteter för samverkan. En arbetsgrupp för Norra innerstaden har tillsatts med uppdrag att ta fram en plan för samverkan mellan förskola och socialtjänst. En enkätundersökning har genomförts för att kartlägga ett nuläge avseende kunskap och behov kring anmälningsplikt och kunskap om barn som far illa.

Ett barnhälsoteam har bildats som ska arbeta mot samtliga av förvaltningens förskolor. Barnhälsoteamet består av specialpedagoger och en utvecklingsledare. Teamet kommer att erbjuda specialpedagogisk handledning samt handledning, coachning och rådgivande samtal för andra ärenden än de med specialpedagogisk karaktär. Exempelvis för att utveckla arbetet i ett arbetslag eller stötta ledningsgrupper eller arbetsplatsledare i olika situationer. Barnhälsoteamet kommer att leda insatser i både det språkutvecklande arbetet samt arbetet kring att främja likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer.

Barnhälsoteamet kommer även att ansvara för planering och genomförande av kompetensutvecklingsinsatser och uppföljning av dessa. Teamet kommer att samordna kontakten med andra aktörer så som habilitering, region, skola och socialtjänst och finns vid behov tillgängliga att delta vid svåra samtal med vårdnadshavare.

Agenda 2030 och mänskliga rättigheter

Förskolornas arbete med agenda 2030 och lika rättigheter pågår. Förskolorna har ett stort fokus på de tre hållbarhetsdimensionerna, social-, ekologisk- och ekonomisk hållbarhet. Förskolorna använder till stor del återbruk- och naturmaterial i skapandet med barnen och planerar för aktiviteter som skapar förståelse för miljö- och hållbarhet. Demokratiska värden genomsyrar utbildningen. Leken är en viktig del där barnen får utveckla sin samarbets- och förhandlingsförmåga. Förskolorna arbetar med att stärka barnens förståelse för olikheter och olika åsikter genom olika aktiviteter för att ge barnen demokratiska erfarenheter.

Nya rutiner för kränkande behandling har implementerats som ett led i att stärka förskolornas likabehandlingsarbete. Genom att systematiskt anmäla, utreda och följa upp ärenden om kränkande behandling ges förskolorna förutsättningar att kartlägga vilka fokusområden och aktiva åtgärder som ska ligga till grund i likabehandlingsarbetet. En workshop gällande kränkande behandling har genomförts tillsammans med rektorer och biträdande rektorer. Förvaltningen har noterat att antalet ärenden avseende kränkande behandling har ökat vilket vittnar om en ökad medvetenhet för processen. Förvaltningen är positiva till trenden som ger förskolorna bra förutsättningar för att kunna analysera och följa upp trender som en del av förskolans systematiska kvalitetsarbete.

För att säkerställa att skollagen följs och uppnå likvärdighet i arbetet med barn i behov av särskilt stöd genomförs har en övergripande analys av fördelning av resurser och insatser genomförts. Under våren visade analysen att förskolorna ansöker om tilläggsbelopp för pojkar i betydligt högre utsträckning än flickor. Samma analys av tilläggsbelopp kommer att göras för Norra innerstadens kommunala förskolor under hösten. Förskolan kommer att fortsätta arbetet och diskussionen ur ett normkritiskt perspektiv avseende vilka förväntningar som finns på barnen utifrån deras kön.

I enlighet med skollagen ska förskolorna bedriva ett målinriktat arbete för att motverka all form av diskriminering, kränkande behandling och sexuella trakasserier samt ha tydliga rutiner för anmälan, utredning och uppföljning av dessa ärenden. För att säkerställa en likvärdig hantering i förskolorna har nya gemensamma rutiner introducerats inom Norra innerstaden.

Goda exempel

- En ny plan för det systematiska kvalitetsarbetet från huvudmannanivå till enhetsnivå har tagits fram i syfte att stärka analysen av utbildningen och undervisningens effekter.
- Nya rutiner för anmälan, utredning och uppföljning av kränkande behandling har tagits fram.
- Ett barnhälsoteam har bildats för att stärka det förebyggande och främjande barnhälsoarbetet i förskolorna.
- Nya riktlinjer för övergången mellan förskola och skola har tagits fram i syfte att

skapa förståelse för verksamhetsformernas språkutvecklande arbetssätt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	34,6 %	0,9 %	33,8 %		34 %	33 %	33 %	Tertial 2 2023
  Antal barn per grupp	15,2 barn/avd.				15 st	15	15	Tertial 2 2023
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5 st				4,9 st	4,9	4,9	Tertial 2 2023
  Förskollärartäthet	16 st				15,5 st	15,5 st	15,5	Tertial 2 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt i samråd polis och boende verka preventivt för att öka tryggheten i skolan. Den samverkan ska ske på samma sätt gentemot fristående skolor	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stödet till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och gymnasiesärskola	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra elevhälsans organisation för förskola, grundskola och gymnasieskola, samt utreda möjligheten att införa nyckeltal för elevhälsan	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med SISAB, förskolenämnden, stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna införa lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar och skolgårdar. Riktlinjerna ska säkra tillräckliga yststorlekar	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.2.1 Förskolan är en demokratisk mötesplats där alla barn leker, lär och utvecklas

 Uppfylls helt

Beskrivning

Undervisningen i nämndens förskolor är av hög pedagogisk kvalitet. Alla barngrupper leds av en förskollärare som ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla undervisningen. Förskolorna stimulerar och utvecklar barnens språk, i såväl svenska som andra modersmål. Förskolornas pedagogiska lärmiljöer stimulerar och uppmuntrar till utveckling och lärande utifrån uppdrag i läroplanen.

Barnen får ta del av kultur, både genom eget skapande och genom professionella kulturaktörer. Förskolan stärker sitt arbete med demokratiska förhållnings- och handlingssätt, bland annat genom att ha ett normmedvetet förhållningssätt, att uppmuntra till ett utforskande

lärande och att genom att sätta dialogen i centrum ge barnen inflytande och delaktighet i utbildningen.

Öppna förskolan erbjuder en pedagogisk verksamhet som är rolig och stimulerande för barnen och där familjer kan få råd och stöd i föräldrarollen.

Förväntat resultat

Utbildningen i förskolan uppmuntrar till lek och ger den ledning och stimulans barnen behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel barn som har individuell dokumentation i skolplattformen	100 %					100		2023
 Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sitt språk	88,5 %					84 %		2023
 Andel vårdnadshavare som upplever att deras barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs	74 %					71 %		2023

Nämndmål: 1.2.2 Förskolan främjar alla barns trygghet, hälsa och välbefinnande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förskolorna arbetar kompensatoriskt för att främja likvärdiga livschanser och ge alla barn det stöd de behöver för att främja såväl trygghet som personlig utveckling. Alla barn är delaktiga och har inflytande över utbildningen. Förskolorna säkerställer att utbildningen anpassas efter barns individuella behov. Medarbetare inom förskolan har kompetens för att arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Samverkan med vårdnadshavare och skola är god och främjar likvärdiga livschanser. Öppna förskolan erbjuder föräldrastödsprogrammet ABC för barn 0-2 år. Förvaltningen upplyser vårdnadshavare om förskolans syfte och barns rätt till förskola samt reserverar plats i förskola från det år barnet fyller tre år.

Förväntat resultat

Alla barn, utifrån sina förutsättningar, möter en trygg och god miljö där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel nöjda vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön i barnens förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande	90	100				87		2023
 Andel vårdnadshavare som upplever att sitt barn känner sig trygg på förskolan	91				91	89		Tertial 2 2023

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet prognostiseras att uppnås.

Förebyggande arbete och tidiga insatser för barn och unga

Under perioden har skolor och förskolor, oavsett huvudman, bjudits in till informationsmöten om socialtjänstens hantering av orosanmälningar. Medarbetare från socialtjänsten har också deltagit i förskolans Barnhälsamöte med temat Våga anmäla oro för barn. I syfte att stärka samverkan mellan förskola och socialtjänst har en arbetsgrupp med uppdraget att ta fram en plan för strategisk samverkan bildats. Läs mer under 1.1.

Förvaltningen har beviljats lokala utvecklingsmedel, LUM, för att genomföra en särskild satsning med målet att återföra minderåriga EU-medborgare som vistas i en gatumiljö till en stadigvarande hemvist hos sina vårdnadshavare. Syftet är att minska de ungas risk för utsatthet och bristande omsorg. Satsningen innebär att skapa ett handläggarstöd för samverkan, och under perioden har samverkan skett med stadens EU-team, ungdomsjouren, socialjouren, regionkoordinator för människohandel och prostitution samt Rumänska ambassaden och Utrikesdepartementet.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningens arbete tar sin utgångspunkt i stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

I samverkan med arbetsmarknadsförvaltningens verksamhet iWork har stöd till arbete eller studier erbjudits personer som får stöd enligt LSS. Vid tillsättning av feriejobb har ungdomar med funktionsnedsättning och med sociala skäl fortsatt varit en prioriterad målgrupp.

Personer som bor i LSS-boende har erbjudits gratis gym- och simhallskort. Utifrån den enskildes önskemål har personalen fungerat som stöd vid fritids- och träningsaktiviteter. Genom samverkan med Kungsholmens stadsdelsförvaltning har fritidsverksamheten Tre Liljor för unga med funktionsnedsättning erbjudits.

För att få stöd i att använda digitala verktyg har personer med funktionsnedsättning kunnat ta hjälp av förvaltningens IT-stödjare som erbjudit drop in-besök en dag i veckan. Personer som besöker öppna träfflokaler, går på daglig verksamhet eller bor i en gruppboende har haft möjlighet att få stöd av personalen att använda digital teknik.

Alla barn ska få en likvärdig och tillgänglig utbildning utifrån sina egna förutsättningar. Förskolorna gör anpassningar i planering och lärmiljö utifrån vilka barn som finns i verksamheten för att skapa inkludering och delaktighet. Ett barnhälsoteam har bildats som kommer stötta förskolorna i arbetet att säkerställa ledning och stimulans för alla barn i förskolans verksamheter.

Äldreomsorgen arbetar med att tillgängliggöra insatser, stöd och kommunikation till personer med funktionsnedsättning samt skapa former för delaktighet på system-, verksamhets- och individnivå. En viktig del av detta är förvaltningens samverkan med stadsdelsnämndens pensionärsråd där frågor som berör målgruppen och verksamhetsutveckling samverkas löpande med rådets representanter. På verksamhetsnivå arbetar verksamheterna med att implementera arbetssätt som gör den äldre delaktig i verksamhetens planering och utveckling. Exempelvis fortsätter förvaltningens arbete med trivselsråden i samverkan med seniorboendena i stadsdelsområdet samt förvaltningens samverkan med fastighetsägare med syfte att anpassa närmiljön i anslutning till vård- och omsorgsboendena. Vidare har medborgardialog genomförts under sommaren 2023 i syfte att utveckla hälsofrämjande aktiviteter på de öppna mötesplatserna och träfflokaler. På individnivå arbetar bland annat hemtjänsterna och vård- och omsorgsboenden med att utveckla dokumentationen och genomförandeplanen så att den i högre utsträckning utgår från den äldres perspektiv. Inom beställarområdet har ett arbete genomförts med syfte att vidareutveckla stödet, kommunikationen och informationen till personer med kognitiv sjukdom genom implementering av en checklista från Svenskt demenscentrum samt vidareutbildning till medarbetare som ett led i stjärnmärkningen.

Förvaltningen arbetar för att alla ska vilja och ha möjlighet att nyttja stadsdelsrådets parker. Parkerna ska vara tillgängliga för alla och därför genomförs kontinuerligt åtgärder som stärker tillgängligheten genom exempelvis ny belysning, utjämning av markmaterial, mer tillgänglig placering av soffor och kontrastmarkeringar i trappor.

Vuxna lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar

Genom samarbete med Peer Support har personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa arbetat i stödboendet på Bo Bergmans gata och vid träffverksamheten Startpunkten i Hjorthagen. Samarbetet med Peer Support bidrar till ökad trygghet och sammanhållning och att stärka brukarperspektivet.

Arbetet med att erbjuda äldre med psykisk ohälsa sysselsättning och bryta ofrivillig ensamhet har fortgått. Stärkt samverkan mellan socialpsykiatrins träfflokal Balder och träffpunkten

Vasaträffen för seniorer med psykisk ohälsa, har bidragit till att förbättra förutsättningarna att stötta målgruppen att hitta den verksamhet som passar den enskilde bäst.

Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får stöd

För att uppmärksamma personer som är utsatta för våld används evidensbaserade metoder och verktyg och den som utövar våld erbjuds stöd för att förändra sitt beteende.

Öppenvårdens relationsvårdscentrum innerstaden, RVCI, rapporterar en ökning av antalet vuxna våldsutsatta som söker stöd. I slutet av augusti gick 189 våldsutsatta, varav 172 kvinnor, i samtal. 27 personer stod i kö för samtal. Antalet barn som får samtalsstöd vid RVCI har ökat jämfört med samma period föregående år medan antalet våldsutövare varit oförändrat.

Samverkan med Region Stockholm och andra myndigheter

Samverkan kring barn i behov av särskilt stöd sker utifrån stadens överenskommelse med Region Stockholm, BUS. I samverkan ingår socialtjänst, förskola, skola samt vårdgivare inom Region Stockholm. Under perioden har arbetet med att implementera stadens nya struktur för samverkan inletts. Arbetet utgår ifrån den lokala överenskommelsen med fokus på en lokal handlingsplan med gemensamma utvecklingsfrågor.

Barn och vuxna med behov av ett samordnat stöd från socialtjänst och hälso- och sjukvården har erbjudits en samordnad individuell plan, SIP. Förvaltningens särskilda SIP-samordnare, som delas med Kungsholmens stadsdelsförvaltning, har fortsatt arbetet med att utveckla samverkan med skola och vårdgivare i syfte att skapa en helhetssyn kring barns situation.

Samverkan sker löpande med Region Stockholm i syfte att hitta gemensamma arbetssätt för en omställning till god och nära vård med utgångspunkt i den äldres behov. Ett viktigt led i förvaltningens arbete är att fortsätta stärka samverkan mellan nämndens verksamheter och den regionala primärvården genom gällande samverkansöverenskommelse. Förvaltningen deltar tillsammans med primärvården i nätverket för arbetet med personcentrerad vård för personer med demenssjukdom och kognitiv svikt.

Vidare har flera samverkansmöten genomförts med regionens öppen- och slutenvård i syfte att stärka gemensamma arbetssätt för att främja en trygg utskrivning för personer med kognitiv sjukdom.

Agenda 2030, mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Arbetet med att ge individanpassat stöd mot ett självständigt liv samt samarbetet med Peer support bidrar till mål 10, Minskad ojämlikhet. Samordnade individuella planer mellan socialtjänsten och hälso- och sjukvården bidrar till mål 3, God hälsa och välbefinnande. För att sträva mot mål 4, God utbildning för alla, sker samverkan mellan socialtjänst, skola och förskola.

Delar av handläggningen görs med aidentifierade ärenden för att minska risken för ojämlika bedömningar utifrån kön. Flera av socialtjänstens verksamheter är hbtq-diplomerade.

Arbetet med att stärka barns rättigheter, öka deras delaktighet och möjlighet att komma till tals har fortgått. Indikatorn som mäter barns delaktighet bedöms kunna uppnås vilket tyder på

att återkoppling till barnet i samband med att en utredning avslutas har stärkts. För att stärka och underlätta barns delaktighet, förståelse och möjlighet att komma till tals används bland annat bildstöd för barn med funktionsnedsättningar samt enkätverktyget Viewpoint för barn placerade utanför hemmet.

Goda exempel

- Daglig verksamhet Sabbatsberg har under sommaren erbjudit meningsfull sysselsättning i form av café med aktiviteter för personer som får stöd av LSS och som har eller ska gå i pension. Satsningen planeras att permanentas.
- Samverkan sker mellan förvaltningen och en bredd av aktörer i syfte att återföra minderåriga EU-medborgare i gatumiljö till en stadigvarande hemvist hos sina vårdnadshavare.
- Personer med funktionsnedsättning ges möjlighet att öka sin kunskap om digitala verktyg genom personal på förvaltningens verksamheter och drop- in hos förvaltningens IT-stöd.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	20,4 %	21,9 %	18,8 %		24 %	24 %	24 %	Tertial 2 2023
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering					90	90 %	öka	2023
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering					90	90 %	öka	2023
  Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)						80 %	80 %	2023
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)						90 %	90 %	2023
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till						79 %	79 %	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
personer med funktionsnedsättning)								
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)					80 %	80 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)					80	80 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (våld i nära relation)						70 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel placerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	45,45	50 %	40 %		75	75 %	75 %	Tertial 2 2023
Analys								
Under perioden har elva barn omfattats av målgruppen för indikatorn. Underlaget ska ses vara preliminärt då det baseras på en manuell kartläggning. Det arbetet har försenats som en effekt av sammanläggningen till ny förvaltning och bildandet av ny familjeenhet.								
Placerade barns skolgång är prioriterad och följs upp kontinuerligt. Vid behov tar ansvarig socialsekreterare initiativ till ett SIP-möte med skolan. För att indikatorn ska anses uppfylld ska samtliga kärnämnen i skolan vara godkända. För barn med särskilda svårigheter kan skolan göra bedömningen att det, under en period, finns skäl att barnet inte ska läsa samtliga ämnen. Barn som är godkända i de ämnen som anges i barnets individuella plan räknas som godkända i underlaget till indikatorn.								
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	74,52	74,09 %	76,3 %		75	60 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2023
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)					87 %	87 %	Tas fram av nämnd	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna förbereda för en centralisering av hälso- och sjukvården inom socialpsykiatriens bostäder med särskild service från den 1 januari 2024	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna samla och följa statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson i syfte att säkerställa likställighet	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden vidareutveckla skolsociala team i hela staden, samt utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.3.1. Invånare lever ett självständigt liv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens förebyggande arbete inriktas på att bibehålla och stärka funktioner, motverka risk för fysisk och psykisk ohälsa, ofrivillig ensamhet, suicid, och utanförskap.

Förvaltningen har en god samverkan mellan förskolan, skolan, fält- och fritidsenheten, de öppna verksamheterna, socialtjänsten, äldreomsorgen, Polismyndigheten och Region Stockholm. Förvaltningens förskolor arbetar förebyggande, bland annat genom att uppmärksamma barn som har behov av utökat stöd eller som riskerar att fara illa och har ett nära samarbete med socialtjänsten.

Förvaltningen arbetar för att barn och ungdomar ska få sina grundläggande behov tillgodosedda genom trygga och stabila uppväxtförhållande och förutsättningar som gynnar deras utveckling. Arbetet fokuseras på de mest utsatta barnen vars familjer kan behöva stöd för att tillgodose barnens behov eller där barnen i vissa fall behöver skydd för att inte skadas i sin utveckling. Arbetet utgår från att alltid ha barnet i fokus och bidra till en positiv skillnad för de barn som behöver socialtjänstens stöd.

Genom upprättande av en samordnad individuell plan (SIP), samordnas insatser och stöd utifrån den enskildas behov oberoende av huvudman.

Förvaltningen arbetar utifrån Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2021-2024 och de situationer som anhöriga kan befina sig i för att kunna vägleda och informera om stödinsatser.

Förvaltningen ger stöd till våldsutsatta genom att arbeta enligt stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation. Samverkan sker mellan förvaltningens enheter och med relationsvårdscentrum i innerstaden (RVCI) och andra viktiga intressenter såsom exempelvis förskola och skola. Ett utvecklingsarbete ska genomföras för att nå och stötta våldsutsatta med särskild sårbarhet.

Personer med omfattande psykisk funktionsnedsättning som behöver stöd i kontakt med myndigheter stöd kan få stöd genom personligt ombud.

All myndighetsutövning är rättssäker och tillvaratar den enskildes resurser. Erbjudna insatser är av hög kvalitet som bygger på evidensbaserade metoder. Enskilda ska vara delaktiga i utredningsförfarandet och vara delaktiga i hur insatsen utformas.

Förvaltningens medarbetare är väl förtrodda med program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Genom att använda AKK, Alternativ och

Kompletterande Kommunikation ökar människors möjlighet att uttrycka sina behov av stöd, tillgodogöra sig stödet på bästa sätt och kunna vara delaktiga.

Förväntat resultat

Behov av stöd uppmärksammas tidigt och stöd erbjuds utifrån varje persons specifika situation.

Personer i behov av stöd får insatser och ett bemötande som stärker förmågan till ett självständigt liv. Genom förebyggande arbete med barn och unga vuxna kan långvarig psykisk ohälsa undvikas.

Socialtjänsten når utsatta barn, unga och vuxna i ett så tidigt skede som möjligt. Barn som far illa, eller riskerar att fara illa, uppmärksammas tidigt och samverkan sker mellan socialtjänst och förvaltningens övriga verksamheter samt skolor, Region Stockholm och Polismyndigheten.

Personer med funktionsnedsättning får stöd till en fungerande vardag, en hållbar boendesituation och en meningsfull sysselsättning. Personer som har svårigheter att uttrycka sig erbjuds anpassad kommunikation eller kognitivt stöd.

Anhörigas livssituation uppmärksammas i verksamheterna och stödinsatser erbjuds för att förebygga ohälsa.

Personer utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål, sexuellt våld oberoende relation samt sex mot ersättning, erbjuds individuellt utformade stödinsatser. Våldsutövare erbjuds individuellt anpassat stöd för att bryta sitt beteende.

Genom budget- och skuldrådgivning ges invånarna stöd för att uppnå en balanserad vardagsekonomi och förbättring av sin skuldsituation.

Insatser via personligt ombud ökar möjligheten för ett självständigt liv för personer med psykiskt funktionsnedsättning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel våldsutsatta där målet med insats från Relationsvåldscentrum (RVCI) uppnåtts				63,74 %		70 %		2023
 Andel våldsutövare där målet med insats från Relationsvåldscentrum innerstaden (RVCI) uppnåtts				73,68 %		70 %		2023
 ♀ Antal våldsutövare i en nära relation eller i en hederskontext som har kontakt med Relationsvåldscentrum	4	3	1		4	4		Tertial 2 2023
Analys								
Samtliga har aktualiserats under den senaste perioden.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Årsmålet förväntas uppnås.								

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen baseras på att arbetet med prioriterade områden i verksamhetsplanen samt på underliggande nämndmål med tillhörande indikatorer, aktiviteter och förväntat resultat förväntas uppnås. Bedömningen baseras även på att sex av tio KF-indikatorer prognostiseras att uppnås, och resterande fyra prognostiseras att delvis nås.

Handlingsplan för en Äldrevänlig stad

Förvaltningens arbete med ett äldrevänligt stadsdelsområde syftar till främja de äldre stockholmarnas möjlighet till ett aktivt och självständigt liv med en tillvaro som präglas av trygghet, värdighet, delaktighet och självbestämmande. Under 2023 ligger särskilt fokus på samverkan med Region Stockholm och andra viktiga aktörer, information och kommunikation med de äldre, stöd och insatser för att förebygga och motverka ofrivillig ensamhet och social isolering samt förvaltningens hälsofrämjande arbete med de äldre.

Ytterligare en viktig del i förvaltningens arbete med ett äldrevänligt stadsdelsområde är att fortsätta utveckla kompetensen bland medarbetare inom äldreomsorgen. Prioriterade områden för kompetensutveckling under året är bland annat demens och den personcentrerade vård- och omsorgen, psykisk hälsa, språk och dokumentation samt kompetensstegen för undersköterskor. Arbetet med kompetensutveckling beskrivs närmre under verksamhetsområdesmål 3.4 "*Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb*".

Förebyggande arbete och social inkludering

Förvaltningen fortsätter att erbjuda aktiviteter, kultur och social samvaro för äldre på träffpunkter, dagverksamheter samt på vård- och omsorgsboenden i egen regi. Dagverksamheten fortsätter att erbjuda dagliga aktiviteter i syfte att bidra till social aktivering och stimulans för gästerna. Aktivitetsutbudet tas fram tillsammans med dagverksamheternas gäster.

Träffpunkten Vasaträffen har under sommaren infört digital besöksräkning för att systematiskt följa upp antal besök till olika aktiviteter, dagar och tidpunkter i syfte att utveckla aktivitetsutbudet. Under sommaren har de öppna mötesplatserna och träffpunkterna genomfört flera bussresor till bland annat Mariefred, Dalarö, Trosa, Norrtälje och Sigtuna. Träffpunkterna har även arrangerat berättarpromenader och guidade turer, bland annat Tessinparken runt och till Kaknästornet.

I syfte att sprida information om den hälsofrämjande verksamheten och träffpunkterna har förvaltningen under året anordnat inspirationsdagar, informationsinsatser och olika former av utåtriktade ”aktiviteter på stan”, exempelvis parkvandringar, besök på Spårvägmuseet, konserthuset och stadsbiblioteket. Förvaltningen samverkar även med andra externa aktörer, bland annat med GIH-badet som erbjuder löpträning för seniorer samt instruktion i seniorgymmet i Tessinparken samt med PRO för att anordna bussresor med seniorerna. Djurgårdens IF har startat upp gå-fotboll för seniorer på Hjorthagens IP och har inför det besökt träffpunkter för att informera och ta upp intresseanmälningar. För att öka invånarnas geografiska närhet till en träffpunkt undersöker förvaltningen möjlighet att etablera ytterligare träffpunkter inom stadsdelsområdet.

För att bidra till trivsel, sammanhang och motverka upplevelsen av ofrivillig ensamhet erbjuds äldre på vård- och omsorgsboenden daglig utevistelse och olika aktiviteter, både individuellt och i grupp. Vård- och omsorgsboendet Väderkvarnen har under året implementerat ett aktivitetsschema för att på ett tydligare sätt kartlägga befintliga aktiviteter och informera de äldre och deras anhöriga löpande om nya aktiviteter. Satsningen avseende besökshund på vård- och omsorgsboenden i egen regi fortsätter under 2023. Samarbetet med Ung omsorg har pausats efter direktiv från äldreförvaltningen. Sedan våren har vård- och omsorgsboendena i egen regi etablerat ett samarbete med Seniorglädje som genomför aktiviteter tillsammans med de äldre.

För att stärka medarbetarnas kunskap om psykisk ohälsa genomför förvaltningen i enlighet med stadens handlingsplan för suicidprevention olika former av kompetenshöjande insatser. Förvaltningen fortsätter också sitt samarbete med Riksförbundet Hjärnkoll kring de uppskattade samtalsgrupperna för äldre, Vi talar om livet.

Mat och måltider- Matlyftet

Äldreomsorgens utvecklingsarbete fortgår inom området mat, måltider och nutrition för att förebygga undernäring, stärka de äldres hälsa och bidra till social samvaro. Förvaltningen har tilldelats medel från stadens satsning Matlyftet. På träffpunkterna används medlen bland annat för dietistföreläsningar och särskilt fokus på mellanmål. På dagverksamheterna genomförs under hösten bland annat temaveckor och "matresor" i svenska landskap. Exempel på aktiviteter inom Matlyftet på vård- och omsorgsboende är mellanmålseftermiddagar med provsmakning, glassservering, sommarfest med grillning för boende och anhöriga samt anordnande av skördemarknad till hösten. Inom hemtjänst egen regi ska medlen användas bland annat för hösthälsning med choklad till kunder, matlagningstillfälle eller bakning hemma hos kund och gemensam måltidsstund efteråt. Även bussutflykt till närområde med fikastund kommer att arrangeras.

Förvaltningens vård- och omsorgsboenden fortsätter utveckla måltidsmiljön bland annat genom måltidsobservationer. Under hösten vidareutvecklas dietistens medverkan i det personcentrerade teamarbetet genom framtagande av rutiner och arbetssätt.

Arbetet med att identifiera personer med undernäring för att kunna sätta in adekvat nutritionsbehandling genom implementering av diagnoskriterier enligt GLIM (Global Initiative on Malnutrition) fortsätter på Rio vård- och omsorgsboende.

Delaktighet och inflytande

Den äldres fokus fortsätter att vara ett viktigt perspektiv genom dialogen med nämndens pensionärsråd och representanter från civilsamhället samt genom att involvera äldre i olika forum för delaktighet. Ett redan väl etablerat forum för information och dialog med målgruppen är stadsdelsnämndens pensionärsråd och förvaltningen fortsätter att sträva efter att utveckla fler kommunikationskanaler.

Förvaltningen har under juni 2023 genomfört enkätundersökning och medborgardialog med de äldre i syfte att vidareutveckla utbudet av öppna aktiviteter inom stadsdelsområdet. Synpunkterna från de äldre har sammanställts och analyserats tillsammans med verksamhetsansvariga för träffpunkterna. Analysen från den genomförda medborgardialogen kommer att ligga till grund för både planeringen av seniorveckan nästkommande år men även för utvecklingen av aktivitetsutbudet generellt.

Arbetet med fast omsorgskontakt inom hemtjänsten i egen regi fortgår med fokus på att varje individ ska ha en namngiven kontaktperson och granskningar som förvaltningen har genomfört visar att andelen namngivna kontaktpersoner ökar stadigt. Hemtjänsten i egen regi fortsätter även arbetet med att höja graden av kontinuitet i utförande av hemtjänstinsatser, bland annat genom att se över schemaplanering för att säkerställa att så få personal som möjligt utför hemtjänstinsatser hos varje enskild. Vidare fortsätter förvaltningens arbete med att utveckla dokumentationen på individnivå och ett fokusområde under året är att genomförandeplanerna i högre utsträckning ska utgå från den äldres perspektiv. För detta ändamål samverkar hemtjänstenheterna med förvaltningens biståndshandläggare i syfte att uppnå en sammanhållen dokumentation med grund i den äldres perspektiv.

Förvaltningens område biståndsbedömning för äldre fortsätter arbetet med multiprofessionellt arbetssätt kring demens i samverkan med regionen och som ett led i stjärnmärkningen. Enheternas stjärninstruktörer arbetar med att implementera metoder och arbetssätt för att tillförsäkra ett fortsatt verksamhetsnära lärande. Under året har utbildningsinsatser för biståndshandläggare genomförts i syfte att utveckla kunskap och förutsättningar för att kunna erbjuda ett personcentrerat möte med fokus på den äldre och anhöriga. Biståndsområdet har även under våren implementerat en checklista som har tagits fram av svenskt demenscentrum och den tillämpas vid möten med personer med kognitiv sjukdom.

Samverkan och partnerskap

En viktig del av det systematiska kvalitetsarbetet är att ta del av forskningsresultat och samverka med akademi, näringsliv och andra aktörer. Förvaltningens samverkan med universitet/högskolor och lärosäten gällande verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och arbetsplatsförlagt lärande (APL) fortgår under året. Rio vård- och omsorgsboende är sedan tidigare en akademisk nod och förvaltningen har under 2022 skapat strukturer, arbetssätt och processer för att utse Väderkvarnens vård- och omsorgsboende till en akademisk nod. Beslut från äldreförvaltningen väntas bli meddelat under 2023.

Förvaltningens samverkan med Enskede-Årsta-Vantörs kliniska träningscentrum, KTC Sthlms stad fortgår enligt plan. Syftet med samverkan är att skapa möjligheter för medarbetare att utveckla, träna och fördjupa sina kunskaper i en vårdpedagogisk miljö. För att ytterligare stärka möjligheten till den här typen av kompetensutveckling fortsätter

förvaltningens arbete med etableringen av ett eget KTC – Metodikum inom Väderkvarnens vård- och omsorgsboende.

De öppna mötesplatser fortsätter samarbeta med närliggande förskolor i syfte att skapa meningsfulla sammanhang där äldre och yngre kan mötas över generationsgränserna. Ungdomsbesöken i förvaltningens verksamheter i samarbete med Ung omsorg har pausats under året och förvaltningen väntar fortsatt planering från äldreförvaltningen avseende denna typ av besök.

Samverkan med Region Stockholm i syfte att tillsammans arbeta för en god och nära vård för de äldre är en viktig del i förvaltningens fortsatta arbete under året. Detta beskrivs närmre under verksamhetsområdesmål 1.3 *"Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst"*.

Bostäder och stadsmiljö

Boendeplaneringen har tagits fram i samverkan med innerstadens stadsdelsförvaltningar samt i samråd med pensionärsrådet. Sammanfattningsvis bedömer innerstadens stadsdelsförvaltningar att planerad nybyggnation av vård- och omsorgsboende i innerstaden är osäker och otillräcklig utifrån den prognostiserade demografiska utvecklingen. Alternativ till nybyggnation, till exempel ombyggnationer av befintliga fastigheter, behöver också ses över. Region innerstaden lyfter även behov av fler seniorbostäder, särskilda platser för åldersgruppen 65-80 år med demenssjukdom samt anpassade insatser för äldre i hemlöshet, psykisk ohälsa eller missbruksproblematik. I boendeplanen lyfts även en stadigt minskande efterfrågan på servicehuslägenheter. Förvaltningen samverkar med äldreförvaltningen och nämndens pensionärsråd kring behovet och efterfrågan av olika boendeformer. Arbetet med boendeplanering inför nästkommande år påbörjas under hösten. En viktig del i detta arbete är att följa upp det fortsatta behovet av servicehuslägenheter inom stadsdelsområdet då förvaltningen ser en fortsatt minskad efterfrågan av denna typ av boendeform.

Ytterligare en viktig del i förvaltningens arbete för ett äldrevänligt stadsdelsområde är att fortsätta anpassa stadsmiljön till de äldres behov och önskemål. Arbetet med att tillgängliggöra stadsmiljön i samråd med andra förvaltningar och fastighetsägare fortgår. Förvaltningen fortsätter att delta i samverkansmöten med Micasa i syfte att framföra synpunkter kring utveckling av miljön i anslutning till vård- och omsorgsboenden samt ta fram konkreta åtgärder.

Förvaltningens vräkningsförebyggande arbete beskrivs under verksamhetsområdesmål 3.3 *"I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med"*.

Kommunikation och information

En viktig aspekt i arbetet med ett äldrevänligt stadsdelsområde är en aktiv dialog mellan förvaltning och målgruppen. Förvaltningen deltar i det stadsövergripande arbetet med att utveckla kommunikationskanalerna med äldre och fortsätter utveckla arbetet och dialogen via nämndens öppna mötesplatser och träffpunkter för seniorer. Arbetet med trivselråden tillsammans med seniorboendena i stadsdelsområdet fortgår enligt plan med fokus på att ta del av önskemål och synpunkter från de äldre samt utveckla medborgardialogen mellan seniorboendena och träffpunkter för äldre.

De öppna mötesplatser fortsätter sitt uppsökande arbete med att fånga upp äldre som är ofrivilligt ensamma genom att bland annat tillgängliggöra aktuella aktivitetsprogram i stadens digitala kalendarium. Det påbörjade arbetet med en digital medlemsgrupp fortgår och förvaltningen ser ett ökat antal äldre som anmäler sig till medlemsgruppen och tar del av aktivitetsprogrammet digitalt. Förvaltningens arbete att implementera senior.stockholm som sökverktyg för att nå ut till fler äldre inom stadsdelsområdet fortgår enligt plan och ska färdigställas under hösten.

I syfte att nå ut till fler äldre och sprida information om träffpunkterna kommer verksamheterna även att vara representerade med eget bord på stadens hälsodag på Stadion den 6 september. Träffpunkterna anordnar i anslutning till detta en hel hälsovecka 4-8 september med särskilda aktiviteter kopplade till hälsa. Träffpunkterna har skapat konton på Facebook och Instagram för information om bland annat vad som är på gång i verksamheterna, anhörigstöd samt föreläsningar som finns att ta del av. Sociala mediekkanaler får allt större betydelse och spridning i takt med att fler seniorer lär sig digitalteknik.

Välfärdsteknik, digitalisering och innovation är prioriterade områden inom äldreomsorgens verksamheter. Arbetet beskrivs under verksamhetsområdesmål 3.1 *"Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd"*.

Agenda 2030, mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Arbetet med mat, måltider och nutrition för att säkerställa näringsbehov och trivsel är kopplat till mål 2, ingen hunger samt mål 3, god hälsa och välbefinnande. Verksamheterna inom äldreomsorgen erbjuder fysiska, sociala och kulturella aktiviteter för att bidra till att äldre får leva ett självständigt liv, bryta social isolering och förebygga psykisk ohälsa, vilket även bidrar till att nå mål 3.

För att bidra till mål 10, minskad ojämlikhet, mäter beställarenheten följsamheten till ledorden för att uppnå en rättssäker myndighetsutövning med fokus på klienten. Förvaltningen ska även upprätthålla den samverkan med representanter för de nationella minoriteter som etablerats för att så långt som möjligt ge äldre likartade förutsättningar att delta i samhället.

Mål 5, jämställdhet, främjas genom att, där det är möjligt, redovisa och analysera resultat av brukarundersökningar och kvalitetsuppföljningar könsuppdelat för att identifiera omotiverade skillnader och vid behov ta fram åtgärder. Förvaltningen arbetar vidare med att utveckla aktiviteterna på öppna verksamheter och mötesplatser i syfte att nå ut till fler män. Förvaltningens biståndsbedömning för äldre fortsätter arbetet med jämställdhetsanalyser av utredningar och biståndsbeslut i syfte att identifiera omotiverade skillnader i biståndsbedömningen och åtgärda dessa.

För att bidra till mål 10, Minskad ojämlikhet, arbetar Rio vård- och omsorgsboende med Hbtqi+- diplomering. En enhet på boendet diplomerades 2021 och på ytterligare en enhet påbörjades arbetet under 2022. Varje månad genomförs aktiviteten Kom och umgås på finska på Rioträffen. Med stöd av särskilda kulturmedel har verksamheten under året även genomfört andra aktiviteter, till exempel teaterbesök, på finska. På Rioträffen finns prenumeration av finska tidskrifter samt tidningen QX.

Goda exempel

- Under sommaren har träffpunkterna haft ett större antal besökare än vanligtvis sommartid. Särskilt Vasaträffen har noterat fler besökare och bedömer att det delvis beror på att de serverat lättare lunch och delvis också på att aktivitetsutbudet vidareutvecklats.
- Under sommaren har äldre kunnat få hjälp med IT- frågor av ungdomar mellan 15-18 år inom ramen för Stockholms stads samarbetsprogram med företaget Rookie startups, som utbildar unga entreprenörer. Förutom att ge äldre praktisk hjälp med och ökad kunskap om IT- frågor är avsikten med programmet också att skapa möten mellan generationerna. Ett flertal ungdomar har deltagit i aktiviteten som genomförts på några av träffpunkterna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten						87 %	87 %	2023
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende						79 %	79 %	2023
  Andel seniorer som är nöjda med tillgången till information om Stockholm Stad och dess verksamheter						35 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser						65 %	65 %	2023
  Andel äldre som anger att de känner till stadsdelens aktivitetscenter och mötesplatser						30 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel äldre som på det hela taget är nöjda med möjligheten att ta del av ledarledd idrott/motion i Stockholm						65 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	97 %	93 %	100 %			100 %	93 %	2023
Analys								
Indikatoren avser stadens brukarundersökning för dagverksamhet som genomförts veckorna 13-21. Årsmål nås inte, men								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
resultatet är högre än KF:s årsmål. Svarefrekvensen i årets brukarundersökning är lägre än föregående år, vilket även gäller för staden i stort. Undersökningens resultat redovisas för Norrmalm respektive Östermalm, ovan redovisas sammanräknat utfall.								
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst						88 %	86 %	2023
Analys Prognosen baseras på föregående års resultat. Då det saknas resultat för år 2021 är det svårt att hitta en jämförelse över en längre period. Indikatorn avser även brukare som har sina beslut verkställda hos övriga utförare inom valfrihetssystemet vilket kan försvåra prognossäkerheten.								
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende						84 %	82 %	2023
Analys Prognosen baseras på 2022 års resultat. Indikatorn avser även brukare som har sina beslut verkställda hos övriga utförare inom valfrihetssystemet vilket kan försvåra prognossäkerheten.								
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod						10	Max 10 personer	2023
Analys Indikatorn mäter antal medarbetare en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagars period. Mätningen, som görs centralt i staden, genomförs två veckor per år under hösten. För att fortlöpande kunna följa upp, utvärdera och analysera sina resultat genomför hemtjänsten i egen regi regelbundet egen mätning och analys av medarbetarkontinuiteten. Prognosen är ett förbättrat resultat jämfört med föregående år men att det är osäkert om årsmålet kan nås.								

Nämndmål: 1.4.1 Ett äldrevänligt stadsdelsområde där äldre är trygga och får ett individuellt anpassat stöd, vård och omsorg

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målgrupp: personer över 65 år.

Nämndens verksamheter bedriver ett förebyggande, uppsökande och hälsofrämjande arbete för att motverka ofrivillig ensamhet och stärka den äldres självständighet. Äldre i behov av stöd, vård och omsorg får insatser av god kvalitet och kan påverka insatsernas innehåll. Förvaltningen utreder även om det finns möjligheter att etablera nya aktivitetscenter i syfte att öka tillgängligheten och skapa flera platser för social samvaro. Förvaltningen arbetar utifrån utvecklingsområdena som identifieras i stadens gemensamma handlingsplan för en äldrevänlig stad.

Förvaltningen arbetar systematiskt för att främja personalkontinuiteten hos äldre som har stöd från nämndens verksamheter. Medarbetare ska ha relevant kunskap och språkkompetens för

att möta den äldres individuella behov.

Verksamheter med hälso- och sjukvårdsansvar bedriver en tillgänglig och samordnad hälso- och sjukvård. Äldre i behov av stöd från flera huvudmän ges ett samordnat stöd. Ett fortsatt prioriterat område är att erbjuda riktat stöd till personer med psykisk ohälsa, demens eller kognitiv svikt. Arbetet med att utveckla mat och måltider fortgår inom nämndens verksamheter där det sociala innehållet och individens delaktighet i måltiderna stärks. Äldre i risk för undernäring erbjuds samordnat stöd.

Den sammanhållna digitaliseringsutvecklingen ska leda till digitala arbetssätt som är användarvärda och utgå från den äldres behov och önskemål. Innovativa arbetssätt, digitalisering och välfärdsteknik används och utvecklas tillsammans med den äldre för att effektivisera och förbättra omsorgen, öka tryggheten och valfriheten samt minska den ofrivilliga ensamheten.

Förväntat resultat

Äldre känner till aktivitetscenter och mötesplatser inom stadsdelsområdet och ges möjlighet att delta i sociala aktiviteter i syfte att bland annat förebygga ofrivillig ensamhet, bryta social isolering och främja en god hälsa. Äldre erbjuds individuellt anpassade insatser och aktiviteter som utgår från ett hälsofrämjande och salutogent perspektiv för att kunna leva ett självständigt liv.

Äldre känner till vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser och handlägningsprocessen är rättssäker, likställd, jämställd samt med den äldres behov i fokus. Äldre i behov av insatser är nöjda och kan påverka innehållet i hur hjälpen ska utföras. Äldre får en samordnad hälso- och sjukvård och får en patientsäker hantering av sina läkemedel och sjukvårdsinsatser. Antalet timmar för nattfasta minskar i nämndens vård- och omsorgsboenden. Personalkontinuiteten är hög och äldre upplever att det är samma personer som utför hjälpen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel äldre som upplever att det oftast eller alltid är ungefär samma personer som utför hjälpen inom hemtjänst						76		2023
 Andel äldre som är nöjda med aktiviteterna som erbjuds på vård- och omsorgsboende						85		2023

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet prognostiseras att uppnås.

Platsaktivering

Sergels torg

Mellan maj och september har drygt hundra evenemang av olika art genomförts på torget för att locka en bred publik med olika intressen och ålder. Ett antal samarbeten har genomförts under sommaren som möjliggjort ett bredare och utökat program. Torget har under sommarsäsongen erbjudit en trivsamt plats för stockholmare och besökare att vistas och umgås på och delta i olika aktiviteter, exempelvis schack, pyssel och andra kreativa aktiviteter. Tillfälliga konstillationer har också uppförts på torget. Samskapande workshops har genomförts med besökarna, vilket bidrar till sammanhang och gemenskap mellan människor i den offentliga miljön.

Sergels torg-vårdar har arbetat under säsongen och även stärkt upp i samband med Parkteaterns evenemang tillsammans med deras parkvårdar. För första gången har platssamverkan på Sergels torg tagit emot ferieungdomar. Ungdomarna utförde, förutom uppgifter kopplade till aktiviteterna på torget, observationsstudier på utvalda zoner där de noterade hur och av vem platserna användes. Observationerna är en del av den fördjupade studie som sker i samarbete med Sveriges lantbruksuniversitet.

Föreningsbidrag

Föreningsstöd har fördelats till totalt 15 föreningar med verksamhet inom Norra innerstadens stadsdelsområde. Föreningarna kompletterar nämndens verksamhet och syftet är att uppmuntra och stödja stadsdelsområdets invånare att i organiserade former påverka och engagera sig ideellt. Förvaltningen underlättar och informerar föreningslivet om samlingslokaler och fördelar föreningsstöd till lokalförvaltande organisationer för att skapa förutsättningar för ett starkt civilsamhälle och rikt föreningsliv.

Parker och grönområden

Vasaparkens parkleks utemiljö är välbesökt och har behov av att rustas upp. Programmet som godkändes av stadsdelsnämnden i mars har legat till grund för den planering, kalkylering och projektering som pågått under perioden. För att främja återbruk och sparsamhet har programmets planerade vattenlek utgått med hänvisning till lekparkens befintliga dusch. Byggstart med rivning skjuts fram till 2024 då förvaltningen för närvarande står utan ramavtalsentreprenör. Förslag på lösning för att stabilisera Vasaparkens hundrastgårds sluttande marktytor har tagits fram. Lösning för omdisponering av redskap i Vasaparkens utegym pågår. Förvaltningen har under perioden även gjort en uppdelning av Vanadislundens

hundrastgård efter att ett flertal hundägare framfört önskemål om detta. Utfallet av åtgärden analyseras baserat på inkomna synpunkter från allmänheten. I parken Norrbackatäppan har justering av vattenleken pågått där markens tegelyta byts ut till jämnare material och avrinningen korrigeras med förbättrad avledning av vatten.

I syfte att stärka möjligheten till lek i parkerna pågår flera upprustningsprojekt av lekplatser under året. Upprustningsprojekten för Ruddammsparken, Nobelparkens naturlekplats och Tessinparkens första etapp färdigställdes i början av sommaren. Ruddammsparken har nu en renoverad gräsyta, en utökad lekplats, sittgrupp med bord främst riktad till förskolor samt en sittplats med trädgårdsprägel och grill. I Nobelparken har en tillgänglighetsanpassad sandlåda anlagts och på bergets topp har stockar placerats ut som sittgrupper för förskoleklasser eller andra att slå sig ned vid. Skulpturer av olika djur har placerats ut tillsammans med informationsskyltar som berättar om djuren och Nationalstadsparken. I Tessinparken har de användbara ytorna omkring parklekshuset utökats och fler funktioner har tillskapats. Åtgärder för att förbättra miljön omkring plaskdammen och parkleken i Gustav Adolfsparken har genomförts i syfte att möta miljöförvaltningens krav på ytskikt invid plaskdammen tillsammans med åtgärder för att göra slänterna intill den grönare. I samarbete med trafikkontoret har också belysningen i parken kompletterats.

Agenda 2030, mänskliga rättigheter och lokal demokrati

För platssamverkan Sergels torg har en vägledning tagits fram för hur konst, kultur och aktiviteter ska tillföras Sergels torg. Vägledningen omfattar en strategi för hur mål 11 om hållbara städer och mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen ska omfattas i gestaltungs- och programmeringsarbetet. Bland annat ska samtliga aktiviteter vara kostnadsfria och tillgängliga för alla. Innehållet ska rikta sig till flera olika målgrupper, planeringen ska omfatta medborgardialoger och ha ett medvetet mångfaldsperspektiv och jämställdhetsarbete i såväl vilka som får uppdrag som vad som erbjuds. Sergels torg som plattform för demokratiska uttryck ska värnas och hänsyn tas till platsens starka identitet som offentlig plats för alla. På Sergels torg uppmärksammar demokratins genombrott i Sverige genom utställningar, evenemang och genom att återkommande uppdra konstnärer att gestalta talarstolen som symbol för det fria ordet och dess kraft på Sergels torg.

Förvaltningen utvecklar parker med höga upplevelsevärden och plats för alla som bidrar till ett rikt och hälsosamt stadsliv och möter den växande befolkningens behov. De rymmer en mångfald av upplevelser och sociala värden och utvecklas utifrån ett jämställdhetsperspektiv med särskild hänsyn tagen till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar. Synpunkter som kommer in från allmänheten, medborgarförslag och medborgardialoger är viktiga verktyg för att få kunskap om invånarnas behov och för att öka möjlighet till delaktighet.

Goda exempel

- Aktiviteter på Sergels Torg har i samverkan med andra aktörer skapat ett brett utbud för att möta olika åldrar och intressen. Platsen är lättillgänglig och aktiviteterna kostnadsfria vilket gör att många kunnat ta del av dessa.
- Upprustning har påbörjats i flera av parker vilket gjort dem mer trivsamma och användbara för såväl förskolebarn som äldre som vistas i området.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	91	92,5 %	89,5 %			75 %	75 %	2023
Analys Resultatet baseras på underlag från tidigare Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar. Eftersom det saknas underlag för antal svarande har ett genomsnitt räknats ut av utfallet beräknat i procent. För de båda tidigare förvaltningarna var det totala utfallet 91 procent. I jämförelse mellan könen finns en marginell skillnad, där 89 procent av flickorna på tidigare Norrmalm uppger att de deltar i idrottsaktiviteter på fritiden, jämfört med 90 procent av flickorna på tidigare Östermalm. Bland pojkarna uppger 93 procent av pojkarna på tidigare Norrmalm att de deltar i idrottsaktiviteter på fritiden, jämfört med 92 procent av pojkarna på tidigare Östermalm.								
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	80 %	81,5 %	79 %			76 %	76 %	2023
Analys Resultatet baseras på underlag från tidigare Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar. Eftersom det saknas underlag för antal svarande har ett genomsnitt räknats ut av utfallet beräknat i procent. Det är en liten skillnad i utfallet för båda förvaltningarna. För tidigare Norrmalm var det totala utfallet 81 procent, jämfört med totalt 79 procent på tidigare Östermalm. Det finns även en liten skillnad mellan könen där 80 procent av flickorna på tidigare Norrmalm svarar att de är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter, jämfört med 78 procent på tidigare Östermalm. Bland pojkarna svarar 83 procent på tidigare Norrmalm att de är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter på tidigare Norrmalm, jämfört med 80 procent av pojkarna på tidigare Östermalm.								
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	80,5 %	79,5 %	82 %			77 %	77%	2023
Analys Resultatet baseras på underlag från tidigare Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar. Eftersom det saknas underlag för antal svarande har ett genomsnitt räknats ut av utfallet beräknat i procent. Det går att se en skillnad i utfallet mellan tidigare Norrmalm respektive tidigare Östermalm, där 85 procent av ungdomarna är nöjda på tidigare Norrmalm i jämförelse med tidigare Östermalm där 76 procent svarat att de är nöjda. Även i uppdelningen på kön går det att se en skillnad, där 86 procent av flickorna är nöjda på tidigare Norrmalm jämfört med 78 procent av flickorna på tidigare Östermalm. Bland pojkar svarar 84 procent på att de är nöjda tidigare Norrmalm, jämfört med 75 procent på tidigare Östermalm.								
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	72 %	76 %	68 %			66 %	66 %	2023
Analys Resultatet baseras på underlag från tidigare Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar. Eftersom det saknas underlag för antal svarande har ett genomsnitt räknats ut av utfallet beräknat i procent. Det märks en liten skillnad mellan de två tidigare förvaltningarna. För tidigare Norrmalm var det totala utfallet 70 procent, och för tidigare Östermalm var det totala utfallet 74 procent. I jämförelse mellan könen märks en större skillnad mellan förvaltningarna, där 65 procent av flickorna på tidigare Norrmalm uppger att de deltar i föreningslivet, jämfört med 71 procent av flickorna på tidigare Östermalm. Bland pojkarna finns en mindre skillnad, där 75 procent på tidigare Norrmalm uppger att de deltar i föreningslivet, jämfört med 77 procent på tidigare Östermalm.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet i Stockholm med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat	2023-01-01	2023-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 	Kommunstyrelsen ska tillsammans med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad	2023-01-01	2023-08-31	

Nämndmål: 1.5.1 Offentliga platser är rum för aktiviteter, återhämtning och kultur

 Uppfylls helt

Beskrivning

I stadsdelsområdet finns öppna mötesplatser för social stimulans och gemenskap. Samverkan sker med det lokala kulturlivet som erbjuder olika evenemang.

Genom att utveckla parker och grönområden ges invånare och besökare möjlighet till fritidsaktiviteter och rekreation genom ett jämställt, jämlikt och tillgängligt nyttjande året om, samt bidrar till att värna de värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Genom att arrangera och erbjuda gratis och inkluderande kulturaktiviteter som kan upplevas både genom att passivt betrakta och genom att aktivt delta, bidrar förvaltningen till förutsättningar för ökad innovation och ökar förutsättningarna för hållbara städer.

På Sergels torg är ett platssamverkansprojekt mellan Stockholms stad, lokala fastighetsägare, näringsliv och civilsamhälle. Tillsammans skapas ett offentligt vardagsrum med konst och kultur bestående av en bred variation av uttryck, skapat av olika konstnärer och kreatörer. Platsen blir en öppen konst- och kulturscen, där medborgare möts och delar gemensamma kulturupplevelser i det offentliga rummet.

Nämnden stödjer lokala föreningar och organisationer som bidrar till utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter för barn, personer över 65 år och personer med funktionsnedsättning, bland annat genom möjlighet för föreningar att ansöka om projektbidrag. Samverkan sker med civilsamhället i syfte att erbjuda sociala aktiviteter och fritidsaktiviteter till nyanlända.

Förväntat resultat

Invånare i alla åldrar kan ta del av ett varierande kulturutbud i det offentliga rummet.

Med offentliga platser avses torg, parker och grönområden som nämnden har rådighet över. Samverkan med övriga förvaltningar och fackförvaltning kring områden som nämnden inte råder över.

I parker- och grönområden ska invånarnas behov av fritidsaktiviteter och rekreation tillgodoses. Parkerna är mångfunktionella och erbjuder ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar som möjliggör ett jämställt och jämlikt nyttjande. Parkernas karaktärsdrag och gröna kulturvärden förvaltas. Åtgärder som vidtas syftar till att värna och utveckla de kvaliteter och värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Civilsamhällets arbete stärks genom ett gott samarbete med förvaltningen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel som upplever att kulturupplevelser och kulturutbudet på Sergels torg är bra.						45		2023

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet om ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning kommer att uppfyllas under året.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet prognostiseras att uppnås.

Klimatsmarta verksamheter

Förvaltningens verksamheter fortsätter arbetet med att minska negativ klimatpåverkan. Några av de vidtagna åtgärderna inom äldreomsorgsavdelningen är att sköljmedel fasats ut, städrutiner har uppdaterats och utrustning för hållbara städmetoder införskaffats och nya arbets sätt har tagits fram kring effektiv källsortering.

Matsvinnsmätningar har genomförts inom förvaltningens måltidsverksamheter. Inom flera verksamheter har arbetet skett tillsammans med barn eller boende i syfte att väcka nyfikenhet och skapa förståelse. Resultatet visar att uppsatta målnivåer nås, men att ett fortsatt arbete behöver fortgå inom både förskolan och äldreomsorgen.

Arbetet med energibesparingsåtgärder har fortsatt genom säsongsbetonade kommunikationsinsatser. Under året byts gammal belysning ut till LED på förskolor och parklekar samt i delar av ett vård- och omsorgsboende. Erhållna klimatinvesteringar används även för att byta ut gamla energislukande vitvaror.

Miljöförvaltningen har lanserat ett koncept *Hållbar vård och omsorg* utifrån det genomförda arbetet på Väderkvarnen. Förvaltningen ser över möjligheten att sprida konceptet till andra vård- och omsorgsboenden inom stadsdelsområdet.

Parker och grönområden bidrar till klimatanpassning samt till en klimatpositiv miljö

Stadsdelsområdets två stora parker, Vasaparken och Humlegården, ska rustas för att möta klimatförändringarna. I syfte att öka Vasaparkens skydd mot klimatförändringar har nämnden erhållit klimatinvesteringsmedel för att ta fram en skyfallsplan för Vasaparken, där Sweco har fått uppdraget. Under perioden har startmöte hållits och konsulterna har påbörjat sitt utredningsarbete med målet att ha planen färdig i slutet av året. Förvaltningen har under perioden tagit fram underlag för åtgärd av erosions-skadade ytor utmed parkvägarna i Vasaparkens nordöstra hörn mot Sankt Eriksplan med förhoppningen att arbetet kan utföras under hösten. Under perioden har även förslag på lösning för att stabilisera Vasaparkens hundrastgårds sluttande och eroderade markytor tagits fram.

Förvaltningen tilldelades under våren en konsultfirma för att ta fram bygghandlingar för ett skyfallsmagasin i Humlegården, som syftar till att göra Humlegården mer rustad för skyfall genom att fördröja regnvatten som förväntas rinna genom parken. Tillsammans med trafikkontoret har projektgruppen identifierat ett antal lättare avhjälpna åtgärder för att förhindra att vatten samlas på gata. Åtgärder som att möjliggöra infiltration i trottoaren och att ändra trottoarens nivå för att leda in vatten i parken och fördröja det i stenkistor utförs. Åtgärderna bidrar även till att tillgängligheten förbättras till parken från Karlavägen.

Agenda 2030, mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Förvaltningen arbetar aktivt med klimatanpassning av verksamheterna. En del i detta är arbetet i förvaltningens köksnätverk där samverkan och utveckling sker bland annat kring klimatsmart matlagning, minskad klimatpåverkan från upphandlade livsmedel, vegetariska måltider och införandet av matavfallsinsamling i alla verksamheter. Köksnätverkets arbete kopplar an till mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 11, hållbara städer och samhällen, mål 12, hållbar konsumtion och produktion samt mål 13, bekämpa klimatförändringarna.

Genomförande av förvaltningens handlingsplan för energibesparing samt genomförandet av energibesparande åtgärder såsom utbyte av energikrävande belysning och vitvaror är kopplade till mål 7, hållbar energi för alla.

Förvaltningens arbete med att stärka parkers och grönytors motståndskraft för skyfall bidra förvaltningen till mål 13 i den globala agendan, Att bekämpa klimatförändringar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	94 %					100 %	100 %	2023
Analys Prognosen är att indikatorn nås under året genom att nya kontakter tas med fastighetsägarna.								
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,4 kg CO2 per kg livsmedel					1,6 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Köpt energi i stadens verksamheter	4,98 GWh					4,9 GWh	1945 GWh	2023
Analys								
Köpt energi för löpande tolv månader indikerar att målnivån kommer vara utmanande att nå under året. Arbetet med att vidta energieffektiviserande åtgärder fortsätter med bland annat utbyte av belysning till LED på åtta förskolor, parklekar och ett vård- och omsorgsboende. Arbetet fortsätter även med att byta ut gamla vitvaror samt information och dialog med medarbetarna kring energieffektiva arbetssätt.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventera hur mycket biokol som staden har behov av samt ta fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol som ska etableras senast år 2024	2023-01-01	2023-12-31	
 Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.1.1 Nämndens verksamheter är klimatsmarta

 Uppfylls helt

Beskrivning

Verksamheterna reducerar energianvändningen genom att gamla vitvaror och belysning byts ut, samt inför rutiner för energibesparing.

Verksamheterna minimerar sitt avfall, källsorterar och återvinner samt bidrar till en cirkulär ekonomi genom återbruk.

Klimatpåverkan från mat minskas genom klimatsmarta inköp, minimering av matsvinn och matavfallssortering.

Verksamheterna bidrar till en klimatpositiv miljö genom ökad användning av biokol i stadens växtbäddar.

Vid upphandlingar ställs miljökrav. Förvaltningen verkar för att fossilbränslefria och miljövänliga arbetsmaskiner används av upphandlade entreprenörer.

Planering och upprustning av parker bidrar till stärkt förmåga att hantera ett förändrat klimat.

Verksamheter arbetar med att anpassa verksamheten och lokaler efter nya förutsättningar av ett föränderligt klimat.

Förväntat resultat

Utsläppen minskar genom reducerad energianvändning. Klimatsmart mat i verksamheterna ökar. Matsvinnet minskas och verksamheter sorterar ut matavfallet.

Avfallsmängderna minskas genom återbruk och användningen av plast- och engångsartiklar minimeras. Avfall som uppstår källsorteras och återvinns.

Kunskapen stärks hos förvaltningens medarbetare om hur man gör klimatsmarta val och inköp.

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar samt bidrar till hantering av skyfall och värmeböljor. Verksamhetens förmåga att hantera effekter av skyfall och värmeböljor ökar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Köpt energi per kvadratmeter lokalyta (kWh/kvm)	58					52,6		2023
Analys Målnivån baseras på förutsättningar och lokalbestånd för Östermalms stadsdelsförvaltning då Norrmalms stadsdelsförvaltning inte använde indikatorn. Målnivån bör justeras så den bättre avspeglar förutsättningar och lokalbestånd för hela Norra innerstadens stadsdelsförvaltnings lokalbestånd. Under hösten kommer nya arbetssätt att framarbetas, bland annat kommer underhållsplaner tas fram för lokalbeståndet och energibesparande åtgärder kommer genomföras inom belysningsystem och vitvaror.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ta fram en skyfallsplan för Vasaparken, förutsättande att klimatinvesteringsmedel erhålls.	2023-01-01	2023-12-31	
 Utse årets miljö- och klimatsmarta enhet.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet prognostiseras att uppnås.

Biologisk mångfald och ekosystemtjänster stärks i parker och grönområden

Nämnden har erhållit medel för biologisk mångfald för att plantera träd och buskar i parkerna inom stadsdelsområdet. Kompletteringsplantering av nyanlagda rabatter i den nyligen upprustade Blekholmsterrassen vid Klara sjö har skett, därefter har kompletterande slutbesiktning genomförts. I syfte att möta det växande intresset för att odla i staden, bidra till biologisk mångfald och öka tryggheten på platsen, har det under perioden startats en odlingsförening för stadsodling i Observatorielunden. I syfte att öka den biologiska mångfalden har förvaltningen även satt ut fler bihotell för att gynna Observatorielundens pollinatörer. Åtgärden genomfördes efter att ekologer inventerat parkens släntområden där bihotellen specialbyggts efter rekommendationer från entomologer.

Medel för biologisk mångfald har även beviljats för anläggning av nya ängsytor och underhåll av befintliga ängsytor. Vid Nobelstranden anlades stråk med ängsvegetation under

försommaren och under hösten planeras fler ängsytor till Engelska kyrkans kyrkogård, Gärdesgatan och stödsådd i befintliga ytor vid Hakbergsrondellen och Tessinparken. Arbetet med trädvårdsplan för Humlegården fortgår och kommer att stämmas av med Statens Fastighetsverk, Stadsmuseet och Riksantikvarieämbetet. Planen beräknas slutföras under året.

Agenda 2030, mänskliga rättigheter och lokal demokrati

I parker och grönområden produceras en rad ekosystemtjänster som staden och människan är beroende av eftersom de renar luft och vatten, minskar buller och får oss att må bättre. För att stadens ekosystemtjänster ska fungera krävs en rik biologisk mångfald. Parkernas grönska bidrar till skugga och svalka under perioder med höga temperaturer. Förmågan att fördröja dagvatten och ta hand om stora regnmängder ökar samtidigt som ledningsnätet avlastas och vattenkvaliteten i de vattendrag och sjöar som dagvattnet leds till ökar. Vid parkupprustningar och planering av nya parker arbetar förvaltningen därför med att planera för och genomföra åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för stadens utomhusbelysning som ska innefatta energieffektivisering, smart belysning vid rätt platser, biologisk mångfald, ljusföroreningar och trygghetsaspekten	2023-01-01	2023-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB skapa nya växtbeklädda väggar	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB ta fram en strategi för gröna skol- och förskolegårdar som ska syfta till att byta ut traditionella material, och hårdgjorda ytor mot mer gröna ytor och naturmaterial, samt prioritera plantering av fler träd och buskar på gårdar med höga temperaturer	2023-01-01	2023-08-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB, med Malmö stad som förebild, ta fram ett koncept för gröna skol- och förskolegårdar med en plan för hur detta kan genomföras på minst 15 skol- eller förskolegårdar under mandatperioden	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.2.1 Ekosystemtjänster gynnas och den biologiska mångfalden är rik

 Uppfylls helt

Beskrivning

Skötsel och åtgärder gynnar den biologiska mångfalden och stärker ekosystemtjänster. Växter väljs som stärker den biologiska mångfalden och de ekologiska sambanden för den aktuella platsen samt klarar av ett förändrat klimat. Parkerna utvecklas för att klara ett förändrat klimat. Hårdgjorda ytor görs om till grönytor på lämpliga platser för att öka den biologiska mångfalden samt stärka förmågan att hantera skyfall. Verksamheter erbjuds odlingsmöjligheter.

Förväntat resultat

Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna synliggörs och förbättras. Grönytor inom stadsdelsområdet stärks.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Plantera fler träd och buskar i Norrmalms parker om medel för biologisk mångfald erhålls.	2023-01-01	2023-12-31	
 Verksamheter erbjuds stöd i att stärka den biologiska mångfalden, exempelvis genom att bygga insektshotell, fågel- och fladdermusholkar, anlägga pallkragar samt plantera buskar och växter som uppskattas av fjärilar, bin och humlor.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet prognostiseras att uppnås.

Miljövänliga transporter och resor

De transporter som förvaltningen gör, eller ger upphov till, är huvudsakligen personaltransporter till eller mellan brukare, mellan verksamheter samt varutransporter till eller mellan verksamheter. Personaltransporter sker främst genom gång, cykel, elcykel, elsparkcykel, elbil, bilpoolsbil eller kollektivtrafik. I undantagsfall används andra transportmedel.

För att stärka förvaltningens möjlighet till klimatsmarta personaltransporter har cykelpoolen stärkts och sexton elsparkcyklar köpts in till hemtjänsten.

Agenda 2030, mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Arbetet med att minska negativ miljöpåverkan från transporter och resor består bland annat av att välja hållbara transportmedel vid personaltransporter och ställa krav vid upphandling av leverantörer och entreprenörer. Arbetet går i linje med mål 11, hållbara städer och samhällen, delmål 12.7, främja hållbara metoder för offentlig upphandling samt mål 13, bekämpa klimatförändringarna.

Nämndmål: 2.3.1. Resor och transporter är klimatsmarta

 Uppfylls helt

Beskrivning

Klimatsmarta resealternativ främjas i nämndens verksamheter i enlighet med stadens kommande rese- och mötespolicy. Insatser genomförs i syfte att främja medvetna val hos förvaltningens medarbetare som bidrar till en klimatpositiv miljö.

Förväntat resultat

Transporter i anslutning till nämndens verksamheter är klimatsmarta, drivs på ett miljövänligt sätt och fossilbränsleförbrukningen minskar.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet prognostiseras att uppnås.

Hälsosam miljö

Förvaltningen arbetar enligt Kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola och att verka för en giftfri miljö i såväl förskolan och den öppna förskolan. Medarbetare ska ha en hög medvetandenivå om skadliga kemikalier i barns vardag och hur de undviks. Personal inom förskolan och den öppna förskolan utbildas löpande så att samtliga ska ha genomgått den uppdaterade utbildningen för kemikaliesmart förskola.

Arbetet med att öka medvetenheten och uppmuntra medarbetare att välja ekologiska livsmedel vid inköp har fortgått. Förvaltningens köksnätverk bidrar till att öka kunskapen om ekologisk mat, hur den ekologiska andelen mat kan öka i verksamheterna samt för att stötta kökspersonal i måltidsplaneringen. En utmaning med att öka andelen ekologiska livsmedel är de stigande livsmedelspriserna på grund av rådande omvärldssituation. Det ekologiska utbudet hos stadens upphandlade leverantörer är även begränsat. Dialog förs även kring hur stadens nya indikator ”andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning” ska kunna nås.

Parker och grönområden främjar stockholmarnas hälsa genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Vasaparkens parkleks utemiljö är välbesökt med högt slitage och har behov av att rustas upp. I samband med upprustningen av lekplatsen kommer bland annat slitna ytor av gummi-asfalt som släpper mikroplaster tas bort. Välmående träd kan fungera som effektiva luftrenare i staden. Nämnden har erhållit medel för plantering av träd och buskar inom stadsdelsområdet där behovet är stort.

Ruddammsparkens upprustning ingår som studieobjekt i ett RISE-projekt med syfte att utvärdera en metod att impregnera virke med linolja som miljövänligt och giftfritt rötskydd.

Stockmurar, sandlådesarger och lekhus har därför tillverkats särskilt för parken i linoljeimpregnerat virke. I Nobelparken har en tillgänglighetsanpassad sandlåda med sittbar sarg, ryggstöd och rullstolsanpassat bakkbord tillverkats av samma virke. Parkens nya djurskulpturer, stockar, bänkar och bänkbord har samtliga tillverkats av återanvänt virke från döda träd som tidigare fällts på Stockholms stads mark. Även i Tessinparken har möbler tillverkats av det linoljeimpregnerade virket.

Åtgärdsplan god vattenstatus

Förvaltningen deltar i arbetet gällande god vattenstatus, bland annat genom att delta i arbetet med lokalt åtgärdsprogram för Brunnsviken respektive Riddarfjärden och Norrström.

Agenda 2030, mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Förvaltningens arbetar för att verksamheterna ska vara giffria och hälsosamma, bland annat genom uppföljning av att inga giftiga kemikalier eller material används inom verksamheterna samt förbättrad avfallssortering. Bidrar gör även förvaltningens arbete för att öka andelen ekologisk mat, växtbaserad mat samt livsmedel som producerats med lågt antibiotika användande. Arbetet kopplar an till agendans mål 3, God hälsa och välbefinnande, mål 11, Hållbara städer och samhällen samt mål 12, Hållbar konsumtion och produktion.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggsvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system						100 %	100 %	2023
  Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning						88	88 %	2023
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	65,49 %					70 %	70 %	2023
Analys Förvaltningen arbetar för att öka andelen ekologisk mat i verksamheterna. Under perioden når förvaltningen 65,5 procent ekologiska måltider och livsmedel. Fortsatt arbete krävs för att verksamheterna ska kunna öka andelen ekologiska livsmedel trots ökande livsmedelspriser.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Stockholm Hamn AB samordna implementeringen av lagändringar gällande nedskräpningsavgifter och producentansvar för tobaksvaror	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.4.1 Gifrfria miljöer, ren luft och rent vatten främjar invånarnas hälsa

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter bidrar till en hälsosam miljö genom användning av miljövänliga och giftfria produkter, material samt skötselmetoder. Medvetna inköp sker och kontroller genomförs regelbundet för att fasa ut skadliga produkter och gammalt material.

Verksamheterna minimerar användningen av plast- och engångsartiklar. Byggvaror vid bygg- och anläggningsentreprenader ska vara godkända i enlighet med stadens byggvarubedömning. Åtgärder för stärkta ekosystemtjänster i parker och grönområden bidrar till renare luft och vatten.

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter bidrar till en hälsosam miljö fri från giftiga ämnen som kan vara skadliga för människa och miljö. Andel inköpta ekologiska måltider ökar samt inköpta animalier med gott djurskydd och krav på restriktiv antibiotikaanvändning ökar. Åtgärder i parker och grönområden bidrar till ekosystemtjänster, så som renare luft och renare vatten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utredda införande att ekologisk och vegetarisk mat ska väljas som förstahandsalternativ vid intern representation, catering eller konferens.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet om ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla kommer att uppfyllas under året.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet prognostiseras att uppnås.

En budget i balans

Förvaltningen bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att tilldelad budgetram efterföljs, tar ansvar för budgethållning och har hög prognossäkerhet. För att nämndens resurser ska användas på bästa sätt för invånarna är det viktigt att samtliga verksamheter bedrivs kostnadseffektivt.

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att verksamheten ryms inom tilldelad budgetram. För att säkerställa en god prognossäkerhet görs regelbundet ekonomiuppföljningar på enhets-, avdelnings- och nämndnivå. Avvikelse hanteras löpande med åtgärdsplaner liksom arbetet med utveckling och effektivisering. I detta arbete ingår en effektiv lokalförsörjning.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att höja kompetensen avseende ekonomistyrning samtidigt som chefer har tillgång till det stöd och de verktyg de behöver.

Effektiva verksamheter som tar tillvara digitaliseringens möjligheter

Äldreomsorgsavdelningen fortsätter arbetet med nya arbetssätt som bidrar till en sammanhållen digitaliseringsutveckling. Nya digitala läkemedelskåp inom vård- och omsorgsboende har installerats i nämndens vård- och omsorgsboenden och förvaltningen arbetar i nuläget med driftsättning av behörighet- och spårbarhetssystem i skåpen. Syftet med läkemedelskåpen är att öka spårbarheten vid läkemedelshanteringen samt stärka patientsäkerheten. Utvecklingsarbetet med digital signering av insatser inom vård- och omsorgsboende har skalats upp under våren och medarbetare kan nu dokumentera flera insatser såsom sociala aktiviteter och utevistelse.

Förvaltningen arbetar vidare med planering kring införandet av nyckelfri hemtjänst och en lokal införandeplan har tagits fram i samråd med Stockholms trygghetsjour. Planeringen är att införandet kommer att påbörjas på två av nämndens sex hemtjänstenheter under hösten. Stockholms trygghetsjour har påbörjat arbetet med att informera fastighetsägare och brukare samt samordna datum för installation. Utbildning för hemtjänstpersonal kommer att genomföras enligt plan under hösten 2023. Införandet för resterande hemtjänstenheter beräknas börja under vintern 2023/2024.

DigiCenter och IT-stödjarna arbetar med att stödja äldre att använda digitala verktyg för aktivitet, information och påverkan. För att få stöd i att använda digitala verktyg har personer med funktionsnedsättning kunnat ta hjälp av förvaltningens IT-stödjare som erbjuder drop in-besök en dag i veckan. Personer som besöker öppna träfflokaler, går på daglig verksamhet eller bor i en gruppboende har haft möjlighet att få stöd av personalen att använda digital teknik.

Äldreomsorgen fortsätter utbytet med Enskede-Årsta -Vantörs stadsdelsförvaltning och deras Verklighetslab. Verklighetslabbet har hittills främst fokuserat på testbäddsmiljöer inom

särskilda boenden för äldre men under året kommer även hemtjänst och dagverksamhet att inkluderas.

Förvaltningen deltar i stadens implementering av elektronisk ansökan för ekonomiskt bistånd. Under augusti och september genomförs ett test av e-tjänsten i bland annat Norra innerstaden.

Nämndens förskolor arbetar med digitalisering tillsammans med barnen och på aggregerad nivå har samarbetet med mediateket intensifierats under perioden. Mediateket har medverkat i workshops för att kartlägga behov av kompetensutveckling i nämndens förskolor. Förskolan deltar kontinuerligt i statsövergripande inventeringar av utvecklingsbehov av digitala system inom förskolan.

En effektiv och långsiktig lokalförsörjning

Förskoleavdelning har påbörjat en lokalutredning avseende förskolans lokalbehov.

På grund av en fuktskada har renovering av Humlanhusets källare pågått under perioden. I slutet av sommaren uppmärksammades en vattenansamling på husets tak. Stadens fastighetskontor är inkopplad och översyn av fastigheten pågår.

Boende i Bo Bergmans stödboende har under perioden varit evakuerade till äldreomsorgens lokaler på Roslagstullsbacken på grund av vattenskada i fastigheten. De boende förväntas kunna återvända till sina lägenheter under hösten.

Agenda 2030, mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Genom att tillvara ta digitaliseringens möjligheter bidra förvaltningen till att mål 9 om Hållbar industri, innovationer och infrastruktur uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	98 %					100 %	100 %	Tertial 2 2023
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	98 %					100 %	100 %	Tertial 2 2023
  Nämndens prognossäkerhet T2						+/- 1 %	+/- 1 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna upphandla och införa ett gemensamt digitalt system för handläggning av stadsdelsnämndernas föreningsbidrag	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.1.1. Budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter drivs inom dess givna ekonomiska ramar och resurserna används effektivt för att nå en budget i balans. Medarbetare och chefer har en god förståelse för de ekonomiska förutsättningarna och rätt verktyg och kunskap om på vilka sätt de kan påverka verksamhetens kostnader och intäkter. Detta bidrar till att identifiera utvecklingsområden och ta fram åtgärder vid behov och därmed uppnå en långsiktigt hållbar ekonomi.

Förväntat resultat

Nämndens budget är i balans och förvaltningen säkerställer en långsiktig stabilitet i ekonomin. Förvaltningens chefer har god kunskap om förändringar i verksamheten och gör Anpassningar inom budgetramen utifrån behov. Åtgärder vidtas och följs upp i samband med månadsuppföljningarna då behov finns.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet prognostiseras att uppnås.

Stöd till egen försörjning genom arbete

Andelen hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd är fortsatt låg i jämförelse med övriga stadsdelsområden. Drygt hälften består av ensamstående män utan barn. Under juli erhöll 250 hushåll bistånd jämfört med 285 hushåll samma månad 2022.

Den som befinner sig långt från arbetsmarknaden och kanske stått utan arbete en längre tid, riskerar ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Förvaltningens arbete med att stötta målgruppen är därför prioriterat och under hösten kommer försörjningshinder kartläggas för att kunna erbjuda individuellt anpassat stöd som leder till självförsörjning. Ungefär hälften av de hushåll som under juli erhöll ekonomiskt bistånd hade haft stöd under minst tolv månader.

I samarbete med Jobbtorg Stockholm har insatser som arbetsträning- eller praktikplats, kortare yrkeskurser och Stockholmsjobb erbjudits. Personer som uppfyllt villkoren för skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare, OSA-anställning, har erbjudits stöd av förvaltningens arbetskonsulenter. Förvaltningen har under perioden noterat en utmaning i att tillhandahålla arbetsplatser i och med den konkurrens gällande arbetsplatser som uppstått mellan OSA-anställningar och Stockholmsjobb.

För personer med behov av förrehabiliterande insatser har samverkan skett inom ramen för Samordningsförbundet Stockholms stad. Samordnade individuella planer har upprättats för dem med behov av samordnade insatser från socialtjänsten och andra aktörer.

Det rådande samhällsekonomiska läget med hög inflation och stigande räntor har lett till

högre el- och matpriser samt ökade boendekostnader. Under perioden har antalet inkomna aviseringar om el-skulder ökat. Förvaltningen har noterat en ökad efterfrågan på råd- och stödsamtal kopplat till en ansträngd privatekonomi.

Samhällsvägledning för nyanlända

Samhällsvägledning för nyanlända har bedrivits som ett gemensamt projekt för Norra innerstaden och Kungsholmens stadsdelsförvaltning sedan hösten 2018. I augusti upphör projektet och uppdraget implementeras i ordinarie verksamhet inom socialtjänstavdelningen.

Feriearbete

Under perioden har 683 ansökningar om feriejobb inkommit till förvaltningen, varav 536 ungdomar erbjöds sommarjobb. Av dessa tackade 426 ungdomar ja till arbete och fullföljde anställningen. Arbetstillfällena har bland annat funnits inom vård- och omsorg, förskola, skola, administration, parkarbete, entreprenörskap. De feriearbetande ungdomarna har varit mycket uppskattade och har bidragit med nya idéer och inspiration. Inom förvaltningens förskoleavdelning har ett arbete påbörjats för att stärka introduktionen för feriearbetare inom förskolan.

Näringslivsfrämjande arbete

Förvaltningens arbete för att främja det lokala näringslivet utgår fortsatt från stadens näringslivspolicy. Huvuduppgiften är att säkerställa goda förutsättningar för företagande inom stadsdelsområdet genom att arbeta för ökad trygghet, välskötta parker samt god kommunal service. Förvaltningen har under perioden samverkat med näringsidkare framförallt inom ramen för platssamverkan (se mål 3.6) samt bidragit till att främja näringslivet genom att verka för tillgängliga, trygga och attraktiva stadsmiljöer vilket är avgörande för ett fungerande näringsliv i hela staden.

Agenda 2030, mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Förvaltningens arbete med att erbjuda individuellt stöd till den som inte klarar sin egen försörjning bidrar till mål 1, Ingen fattigdom. Barns rättigheter beaktas genom att prioritera barnfamiljer med osäker boendesituation, se till barnens behov vid ansökan om ekonomiskt bistånd och genomföra barnkonsekvensanalyser i samband med beslut som påtagligt påverkar barn.

Genom att erbjuda verksamhetsförlagda utbildningsplatser och praktikplatser samt möjliggöra för arbetslivserfarenhet genom feriearbete bidrar nämnden till mål 4, God utbildning för alla. Genom att prioritera ungdomar med funktionsnedsättning, eller av sociala skäl, vid fördelning av feriejobb bidrar nämnden till mål 10, Minskad ojämlikhet.

Det är en grundläggande princip att den som ansöker om ekonomiskt bistånd ska erbjudas stöd utifrån sina individuella behov oavsett kön. För att bidra till en jämlik handläggning använder förvaltningen arbetsmetoder med avidentifierade ärenden.

Goda exempel

- Förvaltningen deltar i stadens implementering av elektronisk ansökan för ekonomiskt bistånd. Tjänsten planeras att implementeras i sin helhet i oktober.
- Ungdomar med funktionsnedsättning prioriteras vid tillsättning av feriejobb för att

skapa möjligheter för fler att ta del av arbetsmarknaden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,4 %				0,4 %	0,9 %	2,7 %	Tertial 2 2023
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,24 %	0,31 %	0,22 %		0,4 %	0,4 %	1,5 %	Tertial 2 2023
Analys Utfallet på indikatorn är lägre än föregående mätning. Andelen biståndstagare baseras på både vuxna och barn. De könsuppdelade uppgifterna baseras bara på vuxna biståndstagare. Andelen män som uppbär stöd är, liksom tidigare mätningar, högre än andelen kvinnor.								
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)						78 %	Tas fram av nämnd	2023
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,19 %	0,2 %	0,17 %		0,3 %	0,3 %	1,0 %	Tertial 2 2023
Analys Utfallet är lägre än föregående mätning. Mättet beräknas som ett månatligt snitt på tolv månader, av personer som fått bistånd tio till tolv månader under den senaste tolv månadersperioden. Norra innerstadens utfall är lägst jämfört med övriga stadsdelområden. Stadens genomsnitt är 0,9 procent. Andelen män med långvarigt ekonomiskt bistånd är, liksom vid tidigare mätningar, något högre jämfört med andelen kvinnor.								
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	493				500	450 st	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 2 2023
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	6				12	12 st	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 2 2023
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	117 st				122 st	122 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2023
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	426 st	217 st	209 st		460	460 st	11 000	Tertial 2 2023
Analys Under perioden har 683 ansökningar om feriejobb inkommit till förvaltningen, varav 536 erbjöds anställning. Av dessa har 426 ungdomar fullföljt anställningen och lön har utbetalats. Skäl till att ungdomar inte tackat ja till anställning kan vara att de har fått annat arbete, förändrade planer för sommaren eller inte av andra orsaker inte varit intresserade av arbetet. Feriejobbshandläggarna försöker i stor utsträckning ta tillvara ungdomars önskemål och intresse vid matchning av feriejobb.								

Nämndmål: 3.2.1 Invånarna har jobb och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målgrupp: Invånare som inte klarar sin egen försörjning. Prioriterade målgrupper är barnfamiljer, nyanlända invånare och de som har arbetslöshet som bidragsorsak.

Nämnden ger invånare med ekonomiskt bistånd stöd att klara sin egen försörjning genom individuellt utformade insatser. Handläggningen utgår från ett tydligt barnperspektiv, genom att särskilt beakta barns behov när vuxna söker ekonomiskt bistånd. I samarbete med arbetsmarknadsnämnden säkerställs att handläggningen av ekonomiskt bistånd sker i enlighet med gällande rutiner för att säkerställa relevanta insatser och tidig vägledning till arbete. I samverkan utveckla och intensifiera arbetet för att motverka långtidsarbetslöshet samt förbereda personer för insatser inom ramen för jobbtorgens verksamhet. Samverka tillsammans med arbetsmarknadsnämnden inom ramen för Samordningsförbundet Stockholms stad kring förrehabiliterande insatser. Tillsammans med socialnämnden intensifiera arbetet för att minimera felaktiga utbetalningar samt fortsätta att utveckla arbetet för att utbetalningar av ekonomiskt bistånd ska bli rätt från början. Bistå i arbetet med att utveckla Stockholmsjobb.

Ungdomar som har insatser genom socialtjänsten prioriteras för feriearbete.

Det lokala trygghetsarbetet bidrar till företagsvänligt stadsdelsområde.

Förväntat resultat

Andel invånare i behov av ekonomiskt bistånd ska minska. Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd är fortsatt låg. Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd i stadsdelsområdet ska minska.

Ungdomar med funktionsnedsättning eller sociala skäl som söker feriejobb i stadens regi prioriteras. Antalet unga som fått feriejobb finansierade av nämnden ökar liksom antalet tillhandahållna platser för feriejobb i nämndens verksamheter

Ett rikt näringsliv och företagsamhet främjar att alla invånare klarar sin egen försörjning.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på att de underliggande nämndmålen prognostiseras att uppnås.

Stöd till ett långsiktigt boende

För att förebygga hemlöshet och osäkra boendeförhållanden för personer som uppstår

ekonomiskt bistånd har arbetet med att stärka samordningen med SHIS och samhällsvägledningen fortgått under perioden. I syfte att erbjuda långsiktiga boendelösningar görs individuella bedömningar utifrån den enskildes behov.

Biståndshandläggare inom äldreomsorgen informerar i ett tidigt skede om möjlighet till anpassningar i bostaden i syfte att möjliggöra kvarboende samt bibehålla den äldres livskvalitet och självständighet i sin bostad. För de enskilda där en avhysningsprocess är påbörjad arbetar förvaltningens bolots med att stödja den enskilde i att genomföra de åtgärder fastighetsägaren kräver och därmed förebygga avhysning. Den fortsatta målsättningen är att förebygga avhysningar samt rikta resurser till äldre med behov av särskilt stöd i samverkan med socialtjänstavdelningen samt med övriga samhällsaktörer.

Samhällsplanering

Under perioden har förvaltningen svarat på två detaljplaneremisser avseende främst kontor som varit på samråd, Lagern och Getingen. Getingen ligger intill Hagastaden och i förvaltningens remissvar framhövs att det är angeläget att föreslagen detaljplan ger förutsättningar för tydliga, trygga och tillgängliga gång- och cykelstråk i området, både i nordsydlig och östvästlig riktning. Viktiga målpunkter, som till exempel idrottsanläggningar och lekplatser, finns både i Hagastaden i norr och i Vanadislundens i öster. Under perioden har förvaltningen även deltagit i samordningsmöten gällande Hagastadens planerade grönytor samt lämnat granskningssynpunkter på förfrågningsunderlag för delar av Norra stationsparken. Förvaltningen har också varit delaktig i utvecklingen av ett förstärkt gångstråk mellan Vanadisplan och Hagastaden som leds av trafikkontoret.

Under perioden har stadsutvecklingen Norra Djurgårdsstaden varit i fortsatt fokus. Förvaltningen har lämnat synpunkter på granskningen av detaljplanen för etapp Kolkajen där det planeras för cirka 1250 bostäder, två förskolor, gruppboendestäder samt parker, torg, kajer och ett allmänt bad. Förvaltningen stödjer arbetet i fokusgruppen Leva och bo, inom ramen för hållbarhetsprogrammet för Norra Djurgårdsstaden. I samarbete med exploateringskontoret har bland annat arbetet med att sprida information till nyinflyttade om Norra Djurgårdsstadens hållbarhetsprofil och att genomföra aktiviteter, i syfte att inspirera och engagera till att leva mer hållbart, fortsatt. Under perioden har det bland annat genomförts stadsvandringar och visningar av förvaltningens bikupa på platsen för förskolegrupper och allmänhet.

Agenda 2030, mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Förvaltningens arbete för att motverka hemlöshet och stöd till den som riskerar att bli av med sin bostad eller lever i osäkra boendeförhållanden bidrar till mål 11, Hållbara städer och samhällen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel avhysningar som kunnat avvärras efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	96,15 %				55 %	55 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
   Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	36,36	28,57 %	50 %		50	50 %	Tas fram av nämnd	2023
Analys								
Indikatorn baseras på antalet personer som beviljats insatsen sedan år 2020 dividerat med antal personer som efter 12 månader fortfarande är kvar i insatsen.								
Sedan 2020 har insatsen beviljats elva personer inom Norra innerstadens stadsdelsområde. Fyra av dessa har fortsatt kvar i insatsen. Ingen person har övertagit hyreskontraktet. Bakgrunden till de fall där insatsen avbrutits har varit störningar orsakade av hyresgästen.								
  Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	3					8	Tas fram av nämnd	2023
   Antal vräkningar som berör barn	0				0	0	Tas fram av nämnd	2023

Nämndmål: 3.3.1 Invånarnas boendeförhållanden är varaktiga och hållbara

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom att bedriva ett strukturerat vräkningsförebyggande arbete och genom samverkan med andra aktörer förhindra att personer bli vräkt. Arbetet för att skapa långsiktiga alternativ till placeringar på akutboenden ska prioriteras. Stödet till barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden och samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet ska utvecklas. Förvaltningens bosamordnare samordnar det förvaltningsövergripande vräkningsförebyggande arbetet och har en rådgivande, motiverande och uppsökande funktion. Förvaltningen erbjuder "Boskola" till de personer som blivit beviljade tränings- eller försökslägenheter. Boskolan syftar till att ge personer som ska flytta in i egen lägenhet kunskap i vad man förväntas klara i ett självständigt boende, till exempel om hyreslagstiftningen och vad man som hyresgäst är skyldig till.

Förvaltningens budget- och skuldrådgivare samarbetar med handläggare inom socialtjänst och äldreomsorg samt bosamordnare i syfte att förhindra att vräkningar sker.

Barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden erbjuds bostadsvägledning.

Tillsammans med socialnämnden, SHIS och Bostadsförmedlingen utvecklas arbetssätt för att säkerställa att barnfamiljer som hamnar i akut hemlöshet inte placeras på vandrarhem utan får tillgång till en mer långsiktig och trygg boendelösning.

Förväntat resultat

Personer boende inom stadsdelsområdet har ett hållbart boende med stöd utifrån behov. Genom ett utvecklat vräkningsförebyggande arbete förhindra att människor vräks från sina boenden.

Personer som befinner sig i hemlöshet erbjuds mer långsiktiga boendelösningar såsom exempelvis bostad först, tränings- eller försökslägenheter.

Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem är fortsatt lågt. Vräkningar som berör barn är fortsatt få. I alla ärenden där förvaltningen får ett meddelande från hyresvärd sker ett vräkningsförebyggande arbete där den enskilde erbjuds stöd.

Nämndmål: 3.3.2 Behov av samhällsservice uppmärksammas tidigt i samhällsplaneringen

 Uppfylls helt

Beskrivning

I remissvar och deltagande i arbetsgrupper bevakar och verkar förvaltningen för att invånarnas behov av specialbostäder, förskolor, äldreboenden och offentliga platser inom stadsdelsområdet tillgodoses.

Förväntat resultat

När nya bostäder byggs inom stadsdelsområdet har invånarna god tillgång till kommunal service samt parker och grönområden som är tillgängliga för alla. Det finns förskolor, bostäder med särskild service och äldreboenden i tillräcklig omfattning.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet prognostiseras att uppnås.

Ledarskap och medarbetarskap

Indikatorernas utfall under mål 3:4 kommer inte vara möjliga att redovisa då de bygger på rullande tolv månadersgenomsnitt. Förvaltningens analys kommer ha sin utgångspunkt i de aktiviteter som redovisas i separat aktivitetsbilaga.

Sammanläggningen och bildandet av den nya förvaltningen har skett parallellt med ordinarie verksamhet. Sammanläggningen har inneburit förändringar av arbetsgrupper, nya arbetsuppgifter och arbetsplatser, vilket ställt höga krav på både medarbetarskap och ledarskap.

För att stärka chefernas förmåga att leda i förändring har förvaltningen genomfört gemensamma chefsforum på temat förändringsledning. De samordnade insatserna inför sammanläggningen har skapat relationer och stärkt samarbeten över enhets- avdelnings- och förvaltningsgränserna.

Enhetschefer inom äldreomsorgen har deltagit i grupper som lyfte utmaningar och dilemman i syfte att öka det kollegiala stödet och lärandet samt bidra till individuell utveckling. Arbets sättet utvärderas nu för en eventuell utökning med flera verksamheter och ytterligare yrkeskategorier.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Förvaltningsövergripande resultat för AMI saknas för Norra innerstaden men arbetet med vårens resultat av medarbetarenkäten inom respektive avdelning och enhet fortgår utifrån de förutsättningar som råder.

Riskbedömningar har genomförts och arbetet med eventuella åtgärder och uppföljningar fortgår. För att säkerställa att alla chefer och skyddsombud har tillräcklig kompetens har förvaltningen genomfört en särskild utbildning i riskbedömning. Olika typer av diskussionsunderlag har tagits fram som stöd till chefer i dialogen kring sammanläggningen och den förändringsresa det innebär för arbetsgrupper och enskilda individer.

I september genomför förvaltningen en grundläggande arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud. Förvaltningens årsplanering för APT är ett stöd och en vägledning till chefer i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Förvaltningen avser att genomföra den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet enligt stadens nya hantering i en ny modul i det interna ledningssystemet ILS. Resultatet kommer ligga till grund för vidareutveckling av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Arbetet med att sänka sjukfrånvaron är ett prioriterat område. Förvaltningens HR-avdelning omfördelar resurser för att stärka stödet till chefer i arbetet med sjukfrånvarouppföljning, arbetsanpassning, rehabilitering och tidig återgång i arbetet.

Kompetensförsörjning

Arbetet med kompetensförsörjning och att vara en attraktiv arbetsgivare kommer att fortsätta utvecklas utifrån den nya förvaltningens förutsättningar och behov.

Arbetet med att öka andelen trygga anställningar genom att minska de ofrivilliga deltidsanställningarna och andelen timavlönade fortsätter. En partsgemensam arbetsgrupp fortsätter att arbeta med frågan, utifrån verksamheternas behov och möjligheter.

Ett gemensamt arbetssätt och en rutin ska under hösten tas fram för att underlätta för chefer att följa reglerna gällande företrädesrätt och konvertering. Förskolan och äldreomsorgen provar nya arbetssätt för vikariehantering och resursgrupp med syfte att bibehålla kontinuitet och minska antalet timavlönade.

Äldreomsorgsavdelningen ska säkra personal-, chefs- och kompetensförsörjningen genom bland annat verksamhetsförlagda utbildningar och en aktiv samverkan med akademien. Chefers

uppdrag och ansvar ska förtydligas för att fortsätta minska antal medarbetare per chef, i enlighet med målsättningarna i kommunfullmäktiges budgetuppdrag.

Resultatet av höstens löneanalys kommer ge information om eventuella åtgärder i syfte att uppnå en sammanhållen lönebildning. Gemensamma lönekriterierna för chefer och medarbetare i Norra innerstaden ska tas fram och implementeras under hösten inför medarbetarsamtalen.

Kompetensutveckling

Utbildning av medarbetare inom den socialpsykiatriska utförarenheten inom motiverande samtal, MI, har pågått under perioden. MI är en samtalsmetod som kan fungera som ett verktyg i förändringsprocesser.

Arbetet med att utbilda och certifiera personal vid förvaltningens LSS-bostäder inom det pedagogiska ramverket har fortgått under perioden. Med utgångspunkt i LSS-verksamhetens uppdrag omfattar det pedagogiska ramverket bland annat metoder för bemötande, kartläggning och tydliggörande pedagogik.

Äldreomsorgen fortsätter erbjuda kompetensutveckling via exempelvis ombudsroller som ett led i att behålla och attrahera personal. För att möta äldreomsorgens utmaningar och utveckla verksamheterna, fortsätter förvaltningen pågående kompetenshöjande insatser kopplade till demens, värdegrund, psykisk ohälsa, hälso- och sjukvård och välfärdsteknik. Vidare har förvaltningen beviljats medel inom ramen för kompetensutvecklingsatsningen med syfte att stärka kompetensen bland medarbetare inom vård- och omsorgsboenden, hemtjänstverksamheter och dagverksamheter i området första hjälpen vid psykisk ohälsa – MHFA. Utbildningssatsningarna för medarbetarna planeras under hösten 2023 i samarbete med certifierade instruktörer från Karolinska institutet.

Dagverksamheter inom äldreomsorgen har under året påbörjat arbete för att uppnå stjärnmärkning och hos två av verksamheterna har stjärninstruktörer utbildats. Stjärninstruktörerna planerar för att genomföra utbildning för samtliga medarbetare under hösten.

Från och med den 1 juli 2023 är undersköterska en skyddad yrkestitel och från samma datum måste också den fasta omsorgskontakten för personer som har hemtjänst vara undersköterska. Förvaltningen deltar i äldreförvaltningens utbildningssatsningar för att vidareutbilda tillsvidareanställda medarbetare som idag inte når upp till utbildningskraven för underskötersketiteln. Förvaltningen erbjuder i samverkan med äldreförvaltningen språkundervisning till medarbetare inom äldreomsorgen. För det fortsatta arbetet har förvaltningen beviljats kompetensutvecklingsmedel.

Staden har tagit fram förslag till kompetenssteg för undersköterskor bestående av fyra steg med beskrivning av formell och klinisk kompetens avseende sex definierade kärnkompetenser: evidensbaserad vård, personcentrerad vård, teambaserat arbete, förbättringskunskap och kvalitetsutveckling, säker vård samt informatik. I slutet av augusti genomförde förvaltningen en workshop kring förslaget. Staden förväntas fatta beslut om modellen under hösten.

Förskolan arbetar med att identifiera behov av kompetensutvecklingsinsatser hos medarbetare och arbetar för att möjliggöra deltagande i stadens utbildningar. Bland annat deltar biträdande rektorer i rektorsprogrammet. Genom att stärka arbetsplatsledarens förmåga att leda sina kollegor kan hela arbetslaget stärkas, i både det dagliga som strategiska arbetet. Under perioden har hälften av alla arbetsplatsledare i förskolan deltagit i utbildningen. Insatsen fortgår under året.

Agenda 2030, mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Det systematiska arbetet med förbättringar inom alla enheters arbetsmiljö, ett aktivt arbete för att minska andelen timavlönade samt att säkerställa att förvaltningen följer regler kring dygnsvila bidrar både till mål 3, Hälsa och välbefinnande och mål 8, Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Förvaltningens utgångspunkt är att heltidsanställning är norm vid nyanställning och att medarbetare som ofrivilligt arbetar deltid ska erbjudas heltid. Även arbetet med att följa upp och analysera skillnader i sjukfrånvaro, heltid/deltid, löneskillnader bidrar till mål 5, Jämställdhet. För att underlätta att kombinera föräldraskap och arbetsliv är förvaltningens mål att förlägga möten mellan vissa arbetstider vilket också bidrar till mål 5, Jämställdhet.

Förvaltningens arbete med att förebygga, utreda och åtgärda kränkande särbehandling och diskriminering bidrar till mål 10, Minskad ojämlikhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex						83	83	2023
Analys AMI-resultatet hämtas från stadens medarbetarundersökning som genomfördes i februari 2023, därav saknas resultat för Norra innerstaden för 2023. Utfallet för Norrmalms stadsdelsförvaltning var 79 och för Östermalms stadsdelsförvaltning var resultatet 81.								
  Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter						7 %	Tas fram av nämnd	2023
Analys Statistik saknas för indikatorn för Norra innerstaden. Indikatorn kommer att följas upp inom respektive verksamhet.								
  Sjukfrånvaro						8 %	8 %	Tas fram av nämnd/styrelse
Analys För Norra innerstaden saknas ännu möjligheten att redovisa sjukfrånvarostatistik utifrån det så kallade rullande-tolv månadersgenomsnittet som indikatorn bygger på. Sjukfrånvarostatistik kommer fram till dess att rullande tolv månadersgenomsnittet kan användas enbart kunna redovisas månad för månad.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14						3,4 %	3,4 %	Tas fram av Terial 2 2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
							nämnd/ styrelse	
Analys								
För Norra innerstaden saknas ännu möjligheten att redovisa sjukfrånvarostatistik utifrån det så kallade rullande-tolvmånadersgenomsnittet som indikatorn bygger på. Sjukfrånvarostatistik kommer fram till dess att rullande tolv månadersgenomsnittet kan användas enbart kunna redovisas månad för månad.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjningen inom förskolan i Stockholms stad	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.4.1 Medarbetare har en trygg anställning, en god arbetsmiljö och är engagerade

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen är ett föredöme som arbetsgivare och har en väl fungerande arbetsmiljö som möjliggör engagemang, samverkan och utveckling. Förvaltningen attraherar och behåller medarbetare med rätt kompetens i förhållande till de uppdrag som ska utföras. Förvaltningen arbetar strategiskt med personal- och kompetensförsörjning för att möta kommande behov. Under året kommer förvaltningen prioritera att arbeta med sjukfrånvaro och ledarutveckling.

Förväntat resultat

Förvaltningen är ett föredöme som arbetsgivare och har en väl fungerande arbetsmiljö som möjliggör engagemang, samverkan och utveckling. Förvaltningen attraherar och behåller medarbetare med rätt kompetens i förhållande till de uppdrag som ska utföras. Förvaltningen arbetar strategiskt med personal- och kompetensförsörjning för att möta kommande behov.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på att de underliggande nämndmålen prognostiseras att uppnås.

Beredskapsarbete samt risk- och sårbarhetsanalys

Det förändrade omvärldsläget ställer krav på ökad krisberedskapsförmåga och en planering för återtagande av det civila försvaret. Arbetet med kris- och beredskapsplanering för att hantera oförutsedda och extraordinära händelser fortgår och förvaltningsledningen genomförde en krisledningsövning under våren.

Under perioden har förvaltningens arbetsgrupp för risk- och sårbarhetsanalys fokuserat på att implementera åtgärder, ta fram kontinuitetsplaner samt att följa upp åtgärdernas effekter och öva. Förvaltningen har under arbetet med risk- och sårbarhetsanalys identifierat ett behov av att centrala avtal med entreprenader inom vård- och omsorg innehåller krav på genomförda risk- och sårbarhetsanalyser samt kontinuitetsplaner.

Arbetet med att etablera trygghetspunkter har fortsatt och förvaltningen har tagit fram rutiner för aktivering av trygghetspunkter och bemanningslistor. Rakelutrustning, radiokommunikation för effektiv ledning, har levererats till samtliga trygghetspunkter.

Inom ramen för sektorsorganisationen för civil beredskap är Norra innerstaden en av tre stadsdelsförvaltningar med ett särskilt ansvar att vara kontaktpunkt gentemot beredskapssektorerna och beredskapsområdena samt delta i ett antal beredskapssektorer/-områden. Beredskapssektorerna är uppdelade i hälsa, vård och omsorg, livsmedelsförsörjning och dricksvatten, ordning och säkerhet, räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen. Beredskapsområdena omfattas av skola, förskola och migration.

Rådighet och uppföljning av leverantörer

För att stärka stadens rådighet och säkerställa att stadens upphandlade aktörer inte bidrar till brottslighet genomförs seriositetskontroller på samtliga upphandlingar. Generellt följs ingångna lokala avtal upp minst en gång per år men i många fall oftare beroende på avtalets karaktär och omfattning. Uppföljningen är en viktig del i att säkerställa att leverantörerna upprätthåller hög kvalitet, lever upp till ställda krav och bedriver seriös och laglig verksamhet.

Förvaltningen har tagit en plan för uppföljning av leverantörer inom äldreomsorgen. Uppföljning av LOV-upphandlade leverantörer sker utifrån äldreförvaltningens modell samt i form av avtalsuppföljningar med övriga leverantörer som förvaltningen tecknat lokala avtal med. Eftersom förvaltningen står inför två stora verksamhetsövergångar under hösten prioriterade och kraftsamlade äldreomsorgsavdelningarna på Östermalm och Norrmalm för att klara de tilldelade LOV-uppföljningarna redan under vår och sommar. Stadsdelsförvaltningarna i Skarpnäck, Hägersten-Älvsjö, Farsta och Kungsholmen bidrog också genom att tillfälligt ta över ansvaret för några uppföljningar. Samtliga tilldelade uppföljningar av LOV-upphandlade leverantörer är nu klara. Resultatet av uppföljningen har återkopplats till äldreförvaltningen för vidare hantering.

Avseende förvaltningens lokala avtal har förvaltningen under året genomfört uppföljningar hos majoriteten av leverantörerna och planerar för att genomföra resterande avtalsuppföljningar under hösten. Resultatet av uppföljningarna visar generellt att leverantörerna till stor del tillhandahåller avtalade tjänster i enlighet med ställda krav.

Förvaltningen har uppmärksammat avvikelser och utvecklingsområden i leveransen av bemanningskonsulter inom äldreomsorg och socialtjänst och samverkar med Enskede Årsta

Vantör som är avtalsförvaltande stadsdel för detta avtal.

En ny rutin för avtalsuppföljning av pedagogiska bemanningstjänster i förskolan har tagits fram.

Verksamhetsövergångar inom äldreomsorgen

Under hösten 2022 beslutade dåvarande nämnder att avtalen för Kampementets vård- och omsorgsboende och Sabbatsbergsbyns vård- och omsorgsboende inte skulle förlängas utan återgå till egen regi från och med 1 oktober 2023. Arbetet med återtagandena pågår enligt framtagen projektplan i nära samverkan med de båda entreprenörerna och involverar flera delar av förvaltningen.

Agenda 2030, mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Krisberedskapsarbetet bidrar till att de globala målen enligt Agenda 2030 upprätthålls även vid oönskade händelser. En bra krishanteringsförmåga bidrar till att det sociala och ekonomiska skyddet bevaras och att mat, vatten, värme och läkemedel till de mest behövande kan levereras även vid samhällsstörningar, vilket bidrar till flertalet av målen i den globala agendan.

Upphandling och inköp är ett viktigt verktyg i arbetet med att nå flera av målen i Agenda 2030 där delmål 12.7 handlar om hur man kan öka hållbarheten genom offentliga köp. Genom att förvaltningen ställer miljökrav samt sociala krav där det är möjligt i både upphandlingar och direktupphandlingar bidrar arbetet till Mål 13, bekämpa klimatförändringarna och Mål 8, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	41,06 %					65 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2023
Analys Det lägre utfallet beror till stor del på de två stadsdelarnas sammanläggning vid halvårsskiftet. Förvaltningen har varit medveten om att andelen elektroniska inköp skulle minska under perioden, och serviceförvaltningen har meddelat att detta är en godkänd förklaring till ett lägre systemnyttjande. Förvaltningen jobbar på att öka andelen elektroniska köp. Under året har även lokala avtal anslutits till e-handeln vilket kommer få positiva effekter på indikatorn. Ytterligare avtal förväntas anslutas under hösten.								
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	78 %					95 %	80 %	2023
Analys Fyra lokala avtal kvarstår att följas upp under hösten.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen, planera för att stadens förskolor beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
måltidsbehov för samtliga förskolebarn och personal under flera dygn			
  Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för framtida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2023-01-01	2023-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2023-01-01	2023-12-31	
  Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2023-01-01	2023-12-31	
  Socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska etablera en permanent beredskap och organisation för iordningsställande av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: 3.5.1 Stadsdelsområdets robusthet är säkerställd

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens verksamheter har kontinuitetsplaner för oförutsedda händelser och övar dessa regelbundet. Förvaltningen har viss lagerhållning av nödvändiga resurser.

Förvaltningens krisledning övar regelbundet och krislednings- och kriskommunikationsplan revideras årligen.

Inom stadsdelsområdet etableras trygghetspunkter.

Verksamheterna är klimatanpassade och kan hantera negativa effekter till följd av skyfall och värmeböljor.

Förvaltningen arbetar systematiskt med informationssäkerhet.

Förväntat resultat

Kunskapen kring krisberedskap är hög, och förvaltningens uthållighet och förmåga att hantera kärnuppdrag och krisberedskapsuppdrag vid allvarig händelse förbättras ständigt.

Förvaltningens verksamheter och medarbetare har beredskap för hotskalans samtliga steg.

Förvaltningen arbetar enligt GDPR och det finns en korrekt personuppgiftsbehandling.

Kunskapen och betydelsen av informationssäkerhet stärks hos chefer och medarbetare.

Förmågan och kompetensen att hantera informationssäkerhetsincidenter ökar inom förvaltningen.

Verksamheterna arbetar med klimatanpassning av verksamheterna med fokus på att minska riskerna av negativa effekter till följd av skyfall och värmeböljor.

Nämndmål: 3.5.2 Resurser används väl med fokus på resultat för invånarna

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förutsättningar för en hållbar ekonomi och verksamheter av hög kvalitet skapas genom ett effektivt utnyttjande av förvaltningens samlade resurser.

Förvaltningens lokalbestånd ses över kontinuerligt. Lokaler identifieras som kan samutnyttjas av flera verksamheter eller om de är i dåligt skick, dyra eller på andra vis inte ändamålsenliga. Genom ett ökat användande av e-handelssystemet och genom att skapa en större förståelse kring stadens inköpsrutiner kan en högre avtalstrohet uppnås och inköp effektiviseras. Arbete med kontinuerlig avtalsuppföljning är en viktig del i att säkerställa att staden gör affärer med seriösa aktörer och att den kvalitet som är kravställd i avtalen upprätthålls. Koordinering av upphandlingsbehov och arbetsrutiner både inom förvaltningen och tillsammans med andra stadsdelsförvaltningar gör att samordningsvinster kan uppnås.

Förväntat resultat

Förvaltningen använder resurser effektivt så att invånarna får största möjliga nytta för skattepengarna.

Genom ett ökat användande av e-handelssystemet uppnås en högre avtalstrohet samt kostnadseffektivitet.

Förvaltningens lokalbestånd är ändamålsenligt och kostnadseffektivt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet prognostiseras att uppnås.

Trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

Förvaltningens arbete utgår från Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023, lokal samverkansöverenskommelse med Polismyndigheten samt genom samarbetsavtalet om *Platssamverkan På Sergels torg* med bland annat lokala fastighetsägare. Den gemensamma lägesbilden beskriver aktuella problem i området och dess orsaker och ligger till grund för inriktning, fokusområden, mål och uppföljning för det lokala arbetet.

Våldsbejakande extremism

Antalet uttryck för våldsbejakande extremism är lågt inom stadsdelsområdet. Det finns ett systematiskt arbete mot våldsbejakande extremism för att fånga upp eventuella uttryck där samverkan med skolorna är viktigt. Förvaltningen har en uppdaterad lägesbild och åtgärdslista som följs upp löpande och rapporteras i sin helhet i samband med verksamhetsberättelsen.

Lokal samverkansöverenskommelse med Polismyndigheten

Den lokala samverkansöverenskommelsen med reviderad lägesbild och åtgärdsplan är signerad av parterna.

Unga i risk för kriminalitet och skolan som brottsplats

Ett nytt förslag på struktur och innehåll för denna samverkan har tagits fram och kommer presenteras för styrgruppen under hösten. Förslaget fokuserar på förebyggande arbete kring alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT) som är det största problemområdet bland unga i Norra innerstaden.

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer

Samverkan med lokalpolis ska särskilt beakta de äldres utsatthet av bedrägerier, personer som är utsatta för våld i nära relation, hedersrelaterat våld och brott mot individer utifrån deras etnicitet, nationalitet, funktionshinder, kön, religion eller sexuella läggning.

Trygghetsamordnare har deltagit på seniorråd och pratat om hur en skyddar sig mot att utsättas för bedrägerier. Arbete pågår även mellan lokalpolisen och socialtjänsten för att utveckla operativ samverkan för att hjälpa och stödja våldsutsatta i nära relation.

Riktat arbete mot avgränsade platser

Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet har fokus på de folktätaste platserna där också den anmälda brottsligheten är högst. Samverkan sker med Polismyndigheten, trafikkontoret och lokala aktörer utifrån behov på den aktuella platsen. Norra innerstadens stadsdelsförvaltning har platssamverkan kring Odenplan/Observatorielunden, Sergels torg/Centralstationen (Vision Klara), Östermalmstorg- Stureplan, Strandvägen och Karlaplan. Platssamverkan kring Sveavägen/Vanadislund har avslutats efter att de senaste årens arbete har förbättrat situationen på platsen. Utvärdering av samverkan kring Strandvägen har genomförts och förslag finns att avveckla denna och inkludera arbetet i linjeverksamheten. Lokalpolisen och förvaltningen bedömer enligt nuvarande prognos att vare sig Odenplan eller Observatorielunden längre uppfyller kriterierna för att klassas som öppen drogscen. I oktober kommer det officiella och definitiva beslutet att presenteras. Förvaltningen följer utvecklingen i stadsdelsområdet och har beredskap för nya platssamverkansprojekt.

Utöver platssamverkan pågår även ett socialpreventivt arbete som exempelvis högre närvaro av fältassistenter. Underlag som inkommer från synpunktsportalen, trygghetsvandringar, medborgarförslag, brottsstatistik och trygghetsundersökningar analyseras kontinuerligt för att identifiera vilka platser som upplevs som otrygga för att kunna genomföra trygghetshöjande och brottsförebyggande insatser.

Vidare genomförs löpande åtgärder i syfte att öka tryggheten inom parker och allmänna platser, bland annat har planering förbättrad belysning i Tessinparkens lekplats pågått under

perioden. Förvaltningen har beviljats medel för trygghetshöjande åtgärder gällande markytor och belysning vid plaskdammen och lekplatsen i Gustav Adolfsparken.

Nedan följer förvaltningens områden för platssamverkan:

- Vision Klara (Sergels torg/Centralstationen)

I juni ingick förvaltningen en samverkansöverenskommelse om platssamverkan på Stockholms Centralstation och Cityterminalen tillsammans med ägarna av stationen, Jernhusen AB, Region Stockholms hälso- och sjukvård, Capio sjukvård för hemlösa och Socialförvaltningen. Målsättningen är att alla personer i hemlöshet som stadigvarande vistas på platsen erbjuds stöd eller lotsning till samhällets stödsystem och att de som behöver vård eller stöd kommer vidare till rätt instans. Överenskommelsen innebär en formalisering av det arbete som utvecklats under senare år och möjliggör ett systematiskt samarbete mellan aktörerna på platsen och skapar bättre förutsättningar för att åtgärda de identifierade utmaningarna och behoven.

Rutiner för säkerhet kring arbetet på Sergels torg har utvecklats i samarbete med Kulturhuset Stadsteaterns säkerhetsavdelning. När Säkerhetspolisen höjde terrorhotnivån gjordes en ny riskbedömning av verksamhetens pågående och planerade verksamhet och evenemang. Dialog fördes med lokalpolisområdet kring planerade evenemang.

Under sommaren intensifierades tillfälligt samverkan på strategisk och operativ nivå kring en pågående konflikt mellan unga flickor och nyanlända flickor från Ukraina som upplevdes vara i en utsatt situation. Fältassistenter utökade det uppsökande arbetet och lotsade den ukrainska gruppen till stadsdelsområdets fritidsgård med anpassade aktiviteter vilket föll väl ut och avstyrde den riskfyllda situationen

Trygghetsvandring genomfördes under våren på Drottninggatan där brister identifierades som har åtgärdats. Programförslag på upprustning av otrygga platser har tagits fram.

- Sveavägen/Vanadislunden

Inför sommarens årliga Stockholm cruising genomfördes flera förebyggande åtgärder i samverkan med trafikkontoret, Polismyndigheten och trafikförvaltningen. Samverkan är avslutad.

- Östermalmstorg-Stureplan

Platssamverkan har fokuserat på hur planerade renoveringar och ombyggnationer kan komma att påverka näringsliv och upplevelsen för besökare och boende. På trygghetsvandringen under våren identifierades brister i säkerhet och trygghet i samband med kommande ombyggnation vid Östermalmstorg. En utvärdering av platssamverkan har gjorts och förslag finns nu på att skifta fokus till miljön vid krogar och restauranger. I samverkan ingår Stureplansgruppen, Sturegallerian, Östermalmshallen, City i Samverkan samt Tamgroup.

- Strandvägen

Platssamverkan rör främst säsongsbaserade ordningsstörningar och trafikproblem. Permanenta bommar är aktiverade från 1 maj till 1 oktober klockan 18.00 – 07.00 för att hindra trafik på kajen. I samverkan ingår Kungliga Djurgårdsförvaltningen. Boende och

näringslivet informeras och konsulteras vid behov.

- Karlaplan

Frågor om allmän otrygghetskänsla och viss renhållningsproblematik har lyfts. I samverkan ingår AMF fastigheter.

Otillåten påverkan samt arbete med att stävja fusk, oegentligheter och organiserad brottslighet

Arbetet med uppföljning av utförare inom hemtjänsts följsamhet till ersättnings- och tidsregistreringssystemet fortgår. Förvaltningen genomför uppföljningar av överskriden tid och utförd tid jämfört med den beställda tiden för hemtjänst.

Förvaltningen arbetar systematiskt för att förebygga, motverka och hantera otillåtna påverkanshandlingar och hot och våld mot medarbetare. Ett stödmaterial och inrapporterade incidenter diskuteras kontinuerligt i samband med arbetsplatsträffar för att stärka medarbetarnas medvetenhet och kunskaper kring otillåten påverkan.

Totalt har 21 incidenter avseende hot och våld rapporterats in under året. De flesta har varit av ringa art och saknat grund för polisanmälan.

Agenda 2030, mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Förvaltningens trygghets- och brottsförebyggande arbete strävar mot mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen. Arbetet sker i samverkan med lokalpolis och lokala parter för att gemensamt skapa trygga platser för de som vistas i området med en minskad brottslighet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	91 %	40 %	39 %			87 %	79 %	2023
  Stockholmarens nöjdhet med renhållning och städning	66 %	66 %	67 %			73 %	73 %	2023
Analys Arsmålet uppnås inte, men ligger dock något högre än resultatet för staden i stort som var 63 procent. Indikatorn mäter nöjdhet med rent och städlat på både parkmark och gatumark, där stadsdelsnämnden endast ansvarar för skötseln av parkmark.								
  Stockholmarens nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	74 %	73 %	75 %			73 %	73 %	2023
  Stockholmarens nöjdhet med stadsmiljön	88 %	84 %	92 %			88 %	Tas fram av nämnd	2023

Nämndmål: 3.6.1 Tryggt stadsdelsområde

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen arbetar systematiskt, strukturerat och resurseffektivt för att invånare, besökare och verksamma inom stadsdelsområdet ska vara trygga och säkra. Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet bedrivs till stor del inom ramen för samverkansöverenskommelsen med lokalpolisområde Norrmalm.

I samverkansöverenskommelsen och lägesbilden för stadsdelsområdet har prioriterad fokusområden för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet identifierats. De prioriterade områden enligt överenskommelsen är skolan som brottsplats och unga i risk för kriminalitet, särskilt utsatta och sårbara brottsoffer, avhopparverksamhet och riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden (platssamverkan).

Samverkan kring trygghetsfrågor sker internt inom staden och medandra förvaltningar, bland annat med trafikkontoret, kulturförvaltningen och fastighetskontoret. Samverkan sker även med externa aktörer, bland annat med fastighetsägare, boende och församlingar och trossamfund.

Parker och grönområden utvecklas i dialog med invånare i syfte att öka hållbarhet, tillgänglighet och attraktivitet.

Förvaltningen arbetar systematiskt för att förebygga, motverka och hantera otillåtna påverkanshandlingar och hot- och våld mot anställda.

Förvaltningen arbetar förebyggande mot våldsbejakande extremism enligt handlingsplan och samverkar med andra aktörer.

Förväntat resultat

Invånare, besökare och verksamma upplever att platser, parker och grönområden inom stadsdelsområdet är trivsamma, trygga och säkra. Förvaltningen arbetar med platssamverkan utifrån identifierade behov.

Området runt Karlaplan, Strandvägen, Stureplan-Östermalms torg, Sergels torg, Klaraområdet, Centralstationen, Odenplan, Vasaparken, Observatorielunden och Vanadislundens upplevs trivsammare och tryggare. Förekomsten av narkotika minskar och det finns en blandning av verksamheter och människor som skapar en trivsam miljö att vistas i. Inom stadsdelsområdet förekommer inte längre öppna drogscener.

Boende och besökare upplever att störande trafik och ordningsstörningar på Strandvägen minskar.

Anställda har kunskap om otillåten påverkan samt hur det motverkas och hanteras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel invånare som känner sig trygga när de går hem ensamma på kvällen i stadsdelen de bor.	71 %			69 %		75 %		2023
Analys Arsmålet uppfylls delvis, dock har resultatet förbättrats från senaste undersökningen då 68 procent svarade positivt.								
 Människor vistas gärna på Sergels torg				10 %		15 %		2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Sergels torg är en trivsam plats				14 %		15 %		2023

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer uppnås under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet prognostiseras att uppnås.

Agenda 2030, mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Agenda 2030

FN:s globala mål, Agenda 2030, ska bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling i världens alla länder. Förvaltningen bidrar genom att arbeta för genomförandet av flera mål i Agenda 2030. Arbetet med målen ska ses som en integrerad del av del i det ordinarie styr- och ledningssystemet. Förvaltningen redovisar under respektive verksamhetsområdesmål, där det är relevant, hur arbetet bidrar till de globala målen samt programmen inom ramen för mänskliga rättigheter. Nedan sammanfattas hur förvaltningen arbetar med frågor kring jämställdhet, jämlikhet, nationella minoriteters rättigheter, klimatomställning samt barns rättigheter.

Klimatomställning

Förvaltningen arbetar enligt den lokalt framtagna miljö- och klimathandlingsplanen som utgår från stadens miljöprogram och klimathandlingsplan. Förvaltningen deltar i det stadsövergripande arbetet med klimatanpassning och genomför klimatanpassningsåtgärder i parker samt genomför aktiviteter för att förbereda och anpassa förvaltningens verksamheter till ett förändrat klimat. Genom att involvera samtliga verksamheter i aktiviteter kopplat till den lokala miljö- och klimathandlingsplanen bidrar förvaltningen till mål 17 i Agenda 2030, genomförande och globalt partnerskap.

Ökad jämställdhet

Inom socialtjänsten erbjuds individuellt anpassat stöd utifrån den enskildes behov. Utfallet på indikatorer som redovisas könsuppdelat kan bidra till att belysa skillnader. Genom att arbeta med avidentifierade ärenden ökar förutsättningarna för att stödet ges oberoende av kön. Jämställdhetsperspektivet belyses också i samband med kollegiegranskning av ärenden inom funktionsnedsättning, socialpsykiatri, missbruk och våld i nära relationer.

En övergripande analys har gjorts av fördelning av resurser och insatser avseende barn med behov av särskilt stöd vilken visade att förskolorna i betydligt högre utsträckning ansöker om

tilläggsbelopp för pojkar än flickor. Samtliga flickor med särskilt stöd har diagnostiserats med funktionsnedsättning, medan pojkar inte alltid har det. Förskolan kommer diskutera resultatet ur ett normkritiskt perspektiv avseende vilka förväntningar som finns på barn kopplat till kön. Ett barnhälsoteam har bildats som kommer att arbeta vidare med frågan utifrån resultat av analysen.

Minskad ojämlikhet

Att motverka ålderism är ett grundläggande perspektiv för förvaltningens arbete med handlingsplanen kring en äldrevänlig stad. Med ålderism avses stereotypa föreställningar kopplade till en människas ålder som kan leda till diskriminering. För att motverka ålderism behöver förvaltningen identifiera hinder som påverkar levnadsförhållanden för invånare och medarbetare. Ytterligare en del i äldreomsorgens arbete med att minska ojämlikhet är att utveckla kunskap och kompetens bland medarbetare i frågor som berör hbtqi+-personer såsom inkludering och bemötande. Ett flertal av förvaltningens verksamheter har hbtq-diplomerats och just nu pågår ett arbete för att diplomera ytterligare en enhet på Rio vård- och omsorgsboende.

För unga erbjuds fritidsverksamhet genom hbtqi+-hänget Lili. Vid Odenplans ungdomsmottagning erbjuds en samtalsgrupp för unga som identifierar sig som transperson eller är i en process att utforska sin könsidentitet och/eller könsuttryck.

På Sergels Torg anordnas och erbjuds kostnadsfria aktiviteter med en bredd för att passa olika åldrar, intressen och ekonomiska förutsättningar. Platsens lokalisering gör aktiviteterna lättillgängliga även för personer med fysiska funktionsnedsättningar.

Parker och grönområden bidrar till ett rikt och hälsosamt stadsliv, ska möta den växande befolkningens behov och rymma en mångfald av upplevelser och sociala värden. De ska erbjuda både rofyllda och lugna platser, utmanande lek, skön blomprakt, festplatser, gröna stråk för motion och promenader. Parkerna utvecklas utifrån ett jämställdhetsperspektiv och med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar. Förvaltningen arbetar för att alla ska vilja och ha möjlighet att nyttja parkerna. Parkerna ska vara tillgängliga för alla och därför genomförs kontinuerligt åtgärder som stärker tillgängligheten genom exempelvis ny belysning, utjämning av markmaterial, mer tillgänglig placering av soffor och kontrastmarkeringar i trappor.

Nationella minoriteters rättigheter

Stockholms stad är förvaltningsområde för finska, meänkieli samt samiska.

Information kring stadens arbete med förvaltningsområde och minoritetsspråk ges i samband med ansökan om bistånd. Äldreomsorgens verksamheter involverar representanter för de nationella minoriteterna i aktiviteter som genomförs. Rioträffen aktivitetscenter för seniorer anordnar träffar en gång i månaden med bakning, tidningar, korsord och samtal på besökarnas minoritetsspråk.

Information om rättigheten till förskola på nationella minoritetsspråk sker via stadens webbplats och Kontaktcenter samt genom stadsdelens köhandläggare, öppna förskolor, parklekar och socialtjänst. Förskolorna arbetar aktivt med att främja barns utveckling av en

kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket. Förvaltningen genomför årligen en språkinventering i förskolorna och vid introduktion i förskolan erbjuds alla ett språksamtal.

Barns rättigheter

I syfte att stärka barnrättsperspektivet och det samlade arbete inom barnrätt har rollen som barnrättsamordnare organiserats på förvaltningsövergripande nivå i samband med att den nya förvaltningen bildades.

Inom socialtjänsten beaktas barnperspektivet i ärenden där en förälder eller vårdnadshavare är aktuell. Arbetet med att stärka barns delaktighet pågår löpande och följs bland annat upp genom fullmäktiges indikator *Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling*. Läs mer under 1.3. Barns möjligheter att komma till tals och vara delaktiga främjas också genom att vid behov använda bildstöd samt använda enkätverktyget Viewpoint som gör det lättare för unga att kommunicera. Barn till vårdnadshavare som utsatts för våld i nära relationer erbjuds samtalsstöd.

Barnfamiljer är en prioriterad målgrupp i arbetet med att erbjuda hushåll stöd till egen försörjning och där familjen saknar stadigvarande boende. Barnkonsekvensanalyser görs i beslut som påverkar barnets situation. Inom den öppna fritidsverksamheten ges unga förutsättningar att påverka utbudet genom möjligheten att lämna förslag på, och rösta fram, önskade aktiviteter.

Medborgardialog och medborgarbudget

Förvaltningen arbetar för att vidareutveckla dialogen med äldre i stadsdelsområdet för att stärka målgruppens inflytande i planering och uppföljning av förvaltningens verksamhetsutveckling. Detta sker på övergripande nivå i dialog med nämndens pensionärsråd men även på verksamhetsnivå, till exempel vid planering av aktiviteter.

Samarbetet med nämndens råd för funktionshinderfrågor är viktig för att möta funktionsrättsperspektivet i förvaltningens verksamheter. Stadens nya arbets sätt för funktionshinderråden innebär ett ökat fokus på strategiska frågor.

Synpunkter som kommer in från allmänheten, medborgarförslag och medborgardialoger är fortsatt viktiga verktyg för att få kunskap om invånarnas behov och för att öka deras möjlighet till delaktighet.

Förvaltningen har under perioden gjort en uppdelning av Vanadislundens hundrastgård efter att ett flertal hundägare framfört önskemål om detta. Utfallet av förändringen kommer att analyseras under hösten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.7.1 Öppenhet, jämställdhet och demokratiska värderingar råder i alla verksamheter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens strategiska arbete bidrar till att uppfylla FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling enligt Agenda 2030 genom att öka jämställdhet, tillgänglighet och det hälsofrämjande arbetet samt genom att minska ojämlikhet och våld i nära relationer.

Nämndens verksamheter utvecklas och utformas i syfte att vara trygga och inkluderande för alla invånare. Utgångspunkten för utvecklingen är ett jämställt och normkritiskt perspektiv vars syfte är att identifiera och åtgärda omotiverade skillnader mellan kvinnor och män, flickor och pojkar i beslutsfattande, resursfördelning samt i det dagliga bemötandet med invånare.

Genom att öka kunskap och medvetenhet om normer kring exempelvis kön, sexualitet, ålder och socioekonomisk bakgrund kan medvetenheten om hur exkluderande normer kan påverka kvaliteten och hindra en likvärdig service tydliggöras.

Invånare ges möjlighet till inflytande genom bland annat olika former av medborgardialoger, i syfte att utveckla och delta i lokalsamhället samt för att öka den demokratiska förankringen i förvaltningens arbete och beslutsprocesser.

Förvaltningen är en förebild som arbetsgivare genom att aktivt arbeta för en öppen arbetsmiljö fri från diskriminering och destruktiva könsnormer. Alla medarbetare ska ha lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet- och uttryck, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Genom kultur och aktivering av de offentliga rummen främjas samskapande och dialog. Olika samhällsgrupper ska ha lika möjlighet och tillgång till stadens gemensamma rum. Att olika grupper ska ha en likvärdig möjlighet att möta andra i stadsrummet är inkluderande och förbättrar de demokratiska villkoren.

Förväntat resultat

Alla oavsett funktionsförmåga kan vara delaktiga i stadsdelsområdet och i nämndens verksamheter samt har tillgång till skydd, stöd och service på jämlika villkor.

Hbtqi+-personers rättigheter och de nationella minoriteternas rättigheter efterlevs i nämndens verksamheter.

Medarbetare har kompetens och kunskap om normkritiska förhållningssätt och jämställdhet och nämndens verksamheter är fria från destruktiva maskulinitetsnormer.

Könsuppdelad statistik synliggörs och analyseras i syfte att uppmärksamma omotiverade skillnader för att inflytande och resurser mellan kvinnor och män fördelas rättvist.

Invånare har möjlighet att delta i olika former av medborgardialoger.

Myndighetsutövning och handläggning är transparent och jämlik. Jämställdhets- och barnrättsperspektivet integreras vid beslutsfattande.

Kvinnor och män, flickor och pojkar har samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut. Förvaltningen arbetar med

riktade insatser för invånare med särskilt behov av stöd och är en arbetsgivare som främjar ekonomisk jämställdhet för sina medarbetare.

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestations- och omslutningsförändringar	Prognos	Avvikelse
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	3 087,6	2,5	34,0	3 061,3	62,8
Kostnader	3 504,2	2,5	34,0	3 477,9	62,8
Intäkter	-416,6	0,0		-416,6	0,0
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner					62,8
Resultatenheternas överskott från 2022					48,1
Resultatenheternas överskott till 2024					-48,4
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner					62,5

Uppföljning av driftbudget

Årsprognosen för stadsdelsnämnden visar på ett överskott om 62,5 mnkr efter resultatöverföringar. Resultatet för året bygger på en sammanvägning och analys av faktiskt bokförda kostnader och intäkter till och med april. Begärda och beslutade budgetjusteringar och prestationsförändringar är med i resultatet.

Nämndens driftsbudget uppgår till 3 504,2 mnkr för kostnader och 416,6 mnkr för intäkter, vilket ger en nettobudget om 3 087,6 mnkr. När hänsyn tagits till beräknade prestationsförändringar och begärda budgetjusteringar ökar justerad nettobudget till 3 124,1 mnkr. Utfallet i redovisningen per augusti är 1 995,6 mnkr vilket motsvarar 63,9 procent av nettobudgeten och är ett lågt utfall för perioden.

Under året har nämnden beviljats budgetjusteringar i driftbudget om 11,1 mnkr enligt tabellen nedan.

Beviljade budgetjusteringar drift	Mnkr
klimatekonomi	1,4
plattsamverkan	4,4

Beviljade budgetjusteringar drift	Mnkr
giffri förskola	1
biologisk mångfald, ängsmark	1
Friskvårdsbidrag	1,3
Avg.fri sommarlovsaktivitet	0,6
Kollo	1,4
S:a	11,1

Analys av årsprognos 2023

Prognosen för 2023 års resultat för nämnden visar på 62,5 mnkr efter resultatöverföringar.

Överskott finns inom verksamhetsområdena äldreomsorg om 70,0 mnkr, inom Individ- och familjeomsorg om 8,0 mnkr, inom Barn, kultur och fritid om 1,0 mnkr, Ekonomiskt bistånd om 2,0 mnkr samt avseende avskrivningskostnader för parkinvesteringar om 1,3 mnkr.

Underskott finns inom verksamheterna nämnd- och förvaltningsadministration om 4,0 mnkr, inom stöd och service till funktionshindrade om 2,0 mnkr, samt inom stadsmiljöverksamhet där 10,0 mnkr avser underskott avseende parkdriften och 3,8 mnkr avser ökade räntekostnader för parkinvesteringar.

I nedanstående tabell redovisas avvikelser per verksamhetsområde mot justerad budget.

Mnkr Netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestationsförändringar	Prognos (före resultatöverföringar)	Prognos (efter resultatöverföringar)	Avvikelse
Nämnd och administration	112,0			116,0	116,0	-4,0
Individ- och familjeomsorg	210,3			202,0	202,3	8,0
<i>varav barn och ungdom</i>	110,2			104,2	104,2	6,0
<i>varav vuxna</i>	42,9			42,4	42,4	0,5
<i>varav socialpsykiatri</i>	53,3			51,5	51,8	1,5
<i>varav nyanlända</i>	2,1			2,1	2,1	0,0
Stadsmiljöverksamhet	47,0			57,0	57,0	-10,0
<i>Avskrivningar</i>	25,4			24,1	24,1	1,3
<i>Internräntor</i>	1,4			5,2	5,2	-3,8
Förskoleverksamhet	613,1		16,4	629,5	629,5	0,0
Äldreomsorg	1 554,3			1 484,3	1 484,3	70,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	429,6	2,5	17,6	451,7	451,7	-2,0

Barn, kultur och fritid	34,0			33,0	33,0	1,0
Arbetsmarknad såtgärder	9,1			9,1	9,1	0,0
Ekonomiskt bistånd	51,4			49,4	49,4	2,0
varav handläggare	18,7			18,7	18,7	0,0
Övrig verksamhet	0,0			0,0	0,0	0,0
Totalt	3 087,6	2,5	34,0	3 061,3	3 061,6	62,5

Nämnd och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet prognostiserar ett planerat underskott om 4,0 mnkr som är knutna till sammanläggningen av Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar men också utifrån en fortsatt satsning på lokalunderhåll. Ökade kostnader med anledning av sammanläggningen är bland annat köp av tjänster från serviceförvaltningen samt förstärkning av administrativa resurser för att frigöra tid hos ordinarie personal för arbetet med sammanläggningen.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen visar totalt på ett överskott om 8,0 mnkr, där myndighetsutövning mot vuxna prognostiserar överskott om 0,5 mnkr, myndighetsutövning barn och unga ett överskott om 6,0 mnkr, samt socialpsykiatri ett överskott om 1,5 mnkr.

Överskottet inom Individ- och familjeomsorgen förklaras av att antalet insatser varit lägre än vad budgeten ger utrymme till. Främst syns ett lågt antal LVU och HVB-placeringar under året hos myndighetsutövning barn och unga.

Hos utföraren socialpsykiatri prognostiseras en budget i balans efter en överföring till resultatfond om 0,3 mnkr.

Totalt för verksamhetsområdet nyanlända redovisas budget i balans.

Stadsmiljö

Driften av stadsdelens parker visar ett planerat underskott om 10 mnkr.

Driftavtalen inom verksamhetsområdet har indexerats upp kraftigt 2023 till följd av den höga inflationen som råder. Prisökningen i avtalen har i sin tur gett ett mindre utrymme i budget till drift- och underhållsåtgärder i stadsdelsområdets parker. Från och med år 2023 finns inte heller längre möjligheten att begära budgetjustering för kostnader kopplade till sanering av bosättningar. Viss kompensation fördelades dock i budget 2023, men tillskottet motsvarar bara en del av de prognostiserade kostnaderna. Detta har också bidragit till det alltmer ansträngda budgetläget.

För att inte behöva prioritera bort viktiga underhållsåtgärder, och givet att överskott prognostiseras för förvaltningen i stort, kan verksamheten överskrida sin budget med 10 mnkr.

Avskrivningar av tidigare parkinvesteringar visar ett överskott mot budget 1,3 mnkr,

räntekostnaderna visar underskott om 3,8.

Förskola

Verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans.

I prognosen har hänsyn tagits till beräknade prestationsförändringar och budgetjusteringar i form av barnomsorgsgarantin samt kompensation för höga hyror.

Barnantalet har minskat successivt under de senaste åren men minskningen ser nu ut att ha stannat upp något. Det prognostiserade genomsnittliga antalet inskrivna barn för 2023 är 3 822 barn vilket är 65 barn fler än det faktiska utfallet för 2022, då i genomsnitt 3 757 barn var inskrivna vid förvaltningens förskolor. Enligt Swecos befolkningsprognoser kommer minskningen att ta fart igen inom ett par år. Andel barn i kommunal förskola uppgick i augusti till 55,6 procent (55,5 procent augusti 2022).

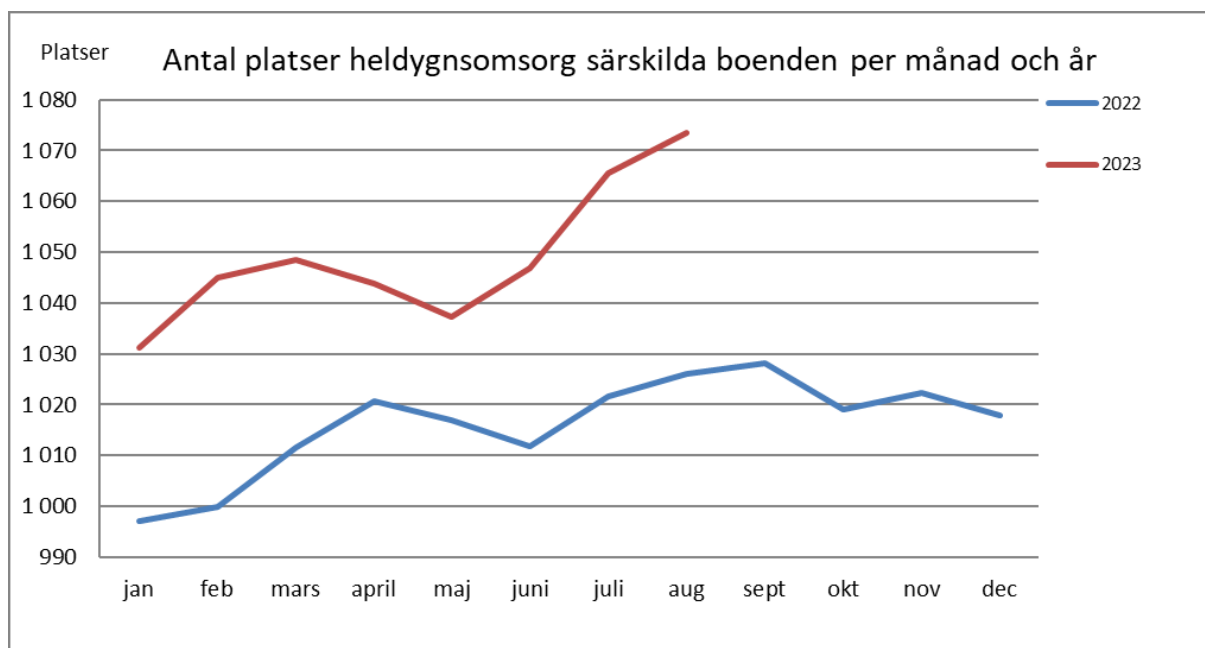
Trots att verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans har resultatenheterna stora utmaningar med att hålla budgeten. Ökade kostnader för framför allt löner, pensionsavsättningar och livsmedel har krävt prioriteringar framförallt inom personalstyrkan som är den främsta kostnadsdrivaren. Under nästa år kommer utrymmet för att hantera det ekonomiska läget vara än mindre och ytterligare besparingar kommer vara svåra att genomföra utan att det påverkar verksamheten negativt.

Äldreomsorg

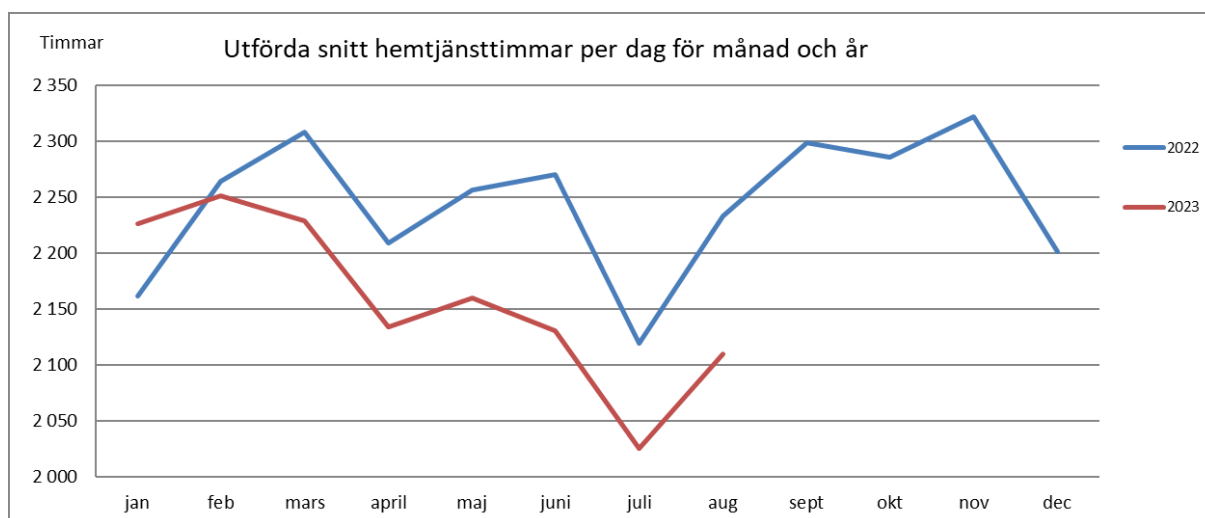
Prognosen för verksamhetsområde äldreomsorg är ett överskott om 70,0 mnkr. Överskottet finns på beställarsidan och underskott finns på utförarsidan. Överskottet beror huvudsakligen på lägre behov av omsorg jämfört med budgeterat. Budget uppgår till 1 760,0 mnkr för kostnader och 205,7 mnkr för intäkter, netto 1 554,3 mnkr efter beslutade budgetjusteringar och omfördelningar till andra verksamhetsområden. År 2022 hade de båda dåvarande stadsdelsförvaltningarna sammanlagt 1 437,9 mnkr vilket i jämförelse är en ökning av nettobudgeten med 116,4 mnkr, eller en ökning med 8,1 procent.

Bokförda nettokostnader för årets åtta första månader uppgår till 967,4 mnkr. Vid motsvarande period år 2022 uppgick sammanlagda nettokostnaderna till 882,7 mnkr. Verksamhetsområde äldreomsorg har ökade kostnader med 84,7 mnkr eller 9,6 procent. Kostnadsökningen beror till största del på prisökning men även på fler beviljade platser främst inom särskilt boende. Förvaltningen prognostiserar även att den indexjusterade ersättningsnivån för både hemtjänst och vård- och omsorgsboenden i budget 2023 inte täcker de ökande kostnaderna till följd av den rådande inflationen

Antal platser på vård- och omsorgsboenden är i snitt 1 073 för augusti och i snitt hittills 2023 uppgår antal platser till 1 049. År 2022 var årssnittet 1 016 platser.

Antal utförda hemtjänsttimmar uppgår till 65 413 timmar per månad vilket är något lägre än årets snitt 65 531. År 2022 var årssnittet 68 240 hemtjänsttimmar per månad. Grafen nedan visar dagssnittet för utförda hemtjänsttimmar. Utförda hemtjänsttimmar per dag är 2 110 timmar per augusti, snitt för 2023 är 2 158. År 2022 var snittet 2 244 timmar per dag.

Rio vård- och omsorgsboende prognostiserar underskott om 3,8 mnkr. År 2023 är beläggningsgraden 97,0 procent och snittet för 2022 var beläggningsgraden 97,6 procent. Beläggningsgraden är något lägre 2023 varför underskottet är något högre jämfört med 2022.

Väderkvarnens vård- och omsorgsboende prognostiserar underskott om 5,3 mnkr. Under pandemin sjönk beläggning och den har fortfarande inte helt återhämtat sig. Väderkvarnen har även ett servicehus som i prognos redovisar ett underskott om 2,9 mnkr med en beläggningsgrad på 48 procent. Båda av Väderkvarnens delar har tomma platser som

enheterna har svårt att fylla.

Hemtjänstenheterna i egen regi prognostiserar ett underskott om 20,8 mnkr. Hemtjänstens insatser har ökat och därmed intäkterna. Det ökade antalet insatser har dock krävt en ökad bemanning, vilket gör att hemtjänsten fortsatt prognostiserar ett underskott. Denna effekt har förstärkts av ändringar i lagen om anställningsskydd som lett till fler tillsvidareanställningar och färre timanställningar.

Resultatenheterna Bo Bergman är en del av Hälsofrämjandeenheten Östermalm. Resultatenheterna prognostiserar en ekonomi i balans. Verksamheten har en enhet med demensinriktning och en enhet med somatisk inriktning. Samtliga platser i verksamheten är biståndsbedömda.

Inom Hälsofrämjandeenheten Östermalm finns även tre anslagsfinansierade verksamheter med öppna träfflokaler. Träfflokalerna prognostiserar ett överskott om 2,1 mnkr.

Hälsofrämjandeenheten Norrmalm prognostiserar ett underskott om totalt 0,4 mnkr. I verksamheten ingår två dagverksamheter med biståndsbeslutade placeringar och två öppna mötesplatser samt anhörigstöd och uppsökande verksamhet.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamheten för stöd och service till personer med funktionsnedsättning visar på ett underskott om 2,0 mnkr. Av underskottet står myndighetsutövning för 0,5 mnkr.

Utförarenheten inom funktionsnedsättning prognostiserar ett underskott om 1,5 mnkr.

Årets budget är preliminär och beräknas att öka för ökade prestationsförändringar för LSS-insatser, från 614 i augusti 2022 till 620 i avläsningen per augusti 2023. Ökningen uppgår till 17,6 mnkr inklusive särskild redovisning.

Myndighetsutövning

Myndighetsutövningens underskott består av fortsatt höga kostnader inom de verksamheter som finansieras med det fasta anslaget, inom framför allt avlösarservice, personlig assistans och hemtjänst samt boenden enligt socialtjänstlagen.

Utförarverksamheten

Utförarenheten inom funktionsnedsättning prognostiserar ett underskott om 1,5 mnkr.

Underskottet förklaras av att ett antal placeringar har ett bemanningsbehov som är större än vad ersättningsnivåerna ger utrymmer till. Detta gäller främst den gruppbostad som har inriktning mot personer med autism utan intellektuell funktionsnedsättning. Förvaltningen har även tidigare uppmärksammat risk för att det är svårt att få ekonomin att gå ihop, då mätmetoden som används för att bedöma omsorgsbehoven och ersättningsnivån inte fullt ut fångar upp de komplexa behov som målgruppen har.

Barn, kultur och fritid

Verksamheten visar ett överskott om 1 mnkr.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet arbetsmarknadsåtgärder visar en budget i balans. Förvaltningen har att erbjuda 426 ungdomar feriejobb.

Ekonomiskt bistånd

Prognosen för verksamhetsområdet är ett överskott om 2,0 mnkr, där hela överskottet finns inom utbetalt ekonomiskt bistånd. Antalet bidragshushåll till och med juli uppgår i snitt till 250, att jämföra med 283 i snitt per månad 2022.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2023	Resultatöverföring från 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2023 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2024 Överskott (+) Underskott (-)
Klara förskolor	52 747,0	-4 531,7	0,0	4 531,7
Johannes förskolor	49 704,0	-4 458,6	0,0	4 458,6
Karlbergs förskolor	51 979,0	-4 830,9	0,0	4 830,9
Matteus förskolor	50 282,0	-4 621,6	0,0	4 621,6
Odenplans förskolor	49 743,0	-2 357,0	0,0	2 357,0
Norra djurgårdsstadens förskolor	69 436,0	-6 319,0	0,0	6 319,0
Centrala Östermalms förskolor	55 839,0	-5 241,0	0,0	5 241,0
Engelbrekt/Gärdets förskolor	83 610,0	-7 857,0	0,0	7 857,0
Hedvig Eleonora förskolor	62 290,0	-4 190,0	0,0	4 190,0
Bo Bergmans resultatenheter	4 845,0	-479,0	0,0	479,0
Utförarenheten socialpsykiatri	26 060,0	-2 334,0	-272,0	2 606,0
Fält- och fritidsenheten	9 000,0	-900,0	0,0	900,0
Summa resultatenheter	565 535,0	-48 119,8	-272,0	48 391,8

Nämnden har tolv resultatenheter, nio inom förskolan, en inom verksamheten för fält- och fritid, en inom daglig verksamhet äldreomsorg, samt en i form av socialpsykiatrins utförarenhet.

Enheterna inom förskolan prognostiserar ingen förändring av fonden till 2024.

Bo Bergmans dagliga verksamheter prognostiserar ingen förändring av fonden till 2024.

Socialpsykiatrins utförarenhet prognostiserar ett överskott om 0,3 mnkr och ökar sin fond motsvarande. Fält- och fritidsenhetens resultatfond har nått sitt tak och kommer inte överföra något ytterligare.

Resultatenheterna ökar i prognosen sammanlagt sina resultatfonder med 0,3 mnkr till 2024.

Investeringar

Nämnden har till 2023 beviljats investeringsbudget avseende maskiner och inventarier om 6,0 mnkr, parkinvesteringar om 28,8 mnkr, klimatmedel om 10,8 mnkr, samt medel för biologisk mångfald om 2,0 mnkr.

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prognos	Avvikelse
Parkinvesteringar	8,5	0,0	7,0	1,5
Parkreinvesteringar	3,7	0,0	3,2	0,5
Nycklade medel Stadsmiljö	16,6	0,0	16,6	0,0
Klimatinvesteringar	10,8	0,0	6,9	3,9
Trygghetsinvesteringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga investeringsmedel	2,0	0,0	2,0	0,0
Maskiner & inventarier	6,0	2,5	8,5	0,0
Totalt investeringar	47,6	2,5	44,2	5,9

Varav parkinvesteringar

Parkinvesteringar	Budget	Prognos	Avvikelse
Parkinvesteringar/Centrala medel	8,5	7,0	1,5
Reinvesteringar	3,7	3,2	0,5
Nycklade medel	16,6	16,6	0
S:a	28,8	26,8	2

I investeringsbudgeten görs en förskjutning av centrala medel som önskas flyttas till 2024. Byggstart för Vasaparkens lekplats var planerad till hösten men får flyttas fram då förvaltningen för tillfället står utan ramavtalsentreprenör. Detta sedan upphandlingen avseende årsavtal för markarbeten och parkinvesteringar har fått göras om efter överprövning. Förvaltningen ämnar återkomma med en begäran om en ombudgetering av 2,0 mnkr i samband med verksamhetsplanen.

Programarbetet för upprustning av Solvändan och Lilla Solvändan skjuts också fram då trafikutredning som skulle ligga till grund för programmet inte är färdig.

Omfördelning görs inom budget mellan projekten som finansieras med nycklade medel där kostnad i Observatorielunden uteblir i och med att Handelshögskolans dränering inte är klar och förvaltningen därmed inte kan göra sin planerade renovering av gräsmattor och planteringar intill. Medel läggs istället på renovering av gräsyta i Enkehusparken som inryms under posten Småparker samt åtgärder i Vasaparken där upprustning av utegym och hundrastgård är planerade för hösten.

Omfördelning görs även mellan projekten där Tessinparken och Nobelparken ges mer medel i

prognosen på grund av fördyring som höjda index. Minskade kostnader avser Humlegården, Kaknäs lekplats och Småparker, som i huvudsak avser oförutsedda investeringar.

Varav klimatmedel

Beviljade klimatinvesteringar	Budget	Prognos	Avvikelse
Skyfall 0,5	0,5	0,5	0
Belysning förskoleverksamhet	0,6	0,6	0
Utbyte av äldre belysning till LED	2,5	2,5	0
Utbyte av äldre och uttjänta vitvaror	0,7	0,7	0
Inköp av elsparkcyklar	0,1	0,1	0
Klimatmedel Humlegården	6,4	2,5	3,9
S:a	10,8	6,9	3,9

Förvaltningen prognostiserar en avvikelse på projektet skyfallsmagasin Humlegården om 3,9 mnkr. Byggstarten har försenats på grund av svårigheter att upphandla projektör av skyfallslösningar. I nuläget pågår projektering.

Förvaltningen ämnar återkomma i samband med verksamhetsplanen med en begäran om ombudgetering av ej förbrukade medel till 2024.

Övriga klimatmedel prognostiseras att förbrukas under året.

Varav maskiner och Inventarier

Förvaltningens kostnader för maskiner och inventarier prognostiseras överstiga den tilldelade budgeten om 6,0 mnkr med ytterligare 2,5 mnkr.

Därav söker nämnden om budgetjustering av ytterligare investeringsmedel om 2,5 mnkr, se bilaga 2.

Varav biologisk mångfald

Budgeten om 2,0 mnkr prognostiseras användas till fullo.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Omslutningsförändringar

Budgetjusteringar

Nämnden ansöker om budgetjustering med 2,5 mnkr för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning.

Nämnden ansöker om budgetjustering med 2,5 mnkr i investeringsmedel för fönsterglasbyte i förskolans verksamhetslokaler.

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

Förvaltningens balansomslutning har ökat med 12,7 mnkr. Endast större avvikelser kommenteras.

Tillgångar (mnkr)	31/8 2022	31/8 2023
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	244,6	260,3
Maskiner och inventarier	25,2	23,3
Kundfordringar	17,5	16
Diverse kortfristiga fordringar	116,3	119,5
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	76,8	73,9
Kassa och bank	0,1	0,2
Summa tillgångar	480,5	493,2

Skulder och eget kapital (mnkr)	31/8 2022	31/8 2023
Eget kapital	-195,3	-215,5
Långfristiga skulder	-7,3	-7,1
Kortfristiga skulder till kreditinstitut o kunder	-0,1	-0,2
Leverantörsskulder	-94,2	-83,2
Moms och särskilda punktskatter	-0,4	-0,5
Övriga kortfristiga skulder	-3,5	-0,7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-179,7	-186
Summa skulder och eget kapital	-480,5	-493,2

Tillgångar

Mark, byggnader och tekniska anläggningar har ökat med 15,7 mnkr. Förvaltningen har ökat anläggningsinvesteringar enligt investeringsplan.

Maskiner och inventarier har minskat med 1,9 då mer skrivits ner enligt plan än nyinvesteringar

Kundfordringar har minskat med 1,5 mnkr. Stadsdelsförvaltningarna Östermalm och Norrmalm inväntade skicka fakturor för god nära vård innan sammanläggningen med 3,5 mnkr. Utöver den minskningen finns volym och prisökning i kundfakturor för omsorg.

Diverse kortfristiga fordringar har ökat med 3,2 mnkr. I huvudsak finns ökningen inom ingående moms då förvaltningen har ökade kostnader för köp av huvudverksamhet både i prisökning och volymökning.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har minskat med 2,9 mnkr mellan åren. Förvaltningen har 2022 bland annat bokat bort hyresfakturer med 4,5 mnkr som låg i ankomstbokföringen till period efter augusti 2022. Vilket förvaltningen inte behövt göra 2023.

Kassa och bank har ökat i marginalen 0,1 mnkr och slår en decimal på grund av avrundning. I huvudsak för utökad buffert för ICA-kontot.

Skulder

Eget kapital har ökat med 20,2 mnkr då Östermalm och Norrmalm lagts samman. Ökningen är i förhållande till övriga förändringar i balansräkningen.

Långfristiga skulder ligger på ungefär samma belopp för Norra Innerstaden som Östermalm hade ensamt.

Kortfristiga skulder har ökat marginellt.

Leverantörsskulder har minskat med 11,0 mnkr efter att båda förvaltningarna lagts samman men som helhet minskat. I samband med att Östermalms förvaltning skulle avslutas tömdes leverantörsreskontra på fakturer och det kan vara en anledning till minskade leverantörsskulder totalt sett.

Moms och särskilda punktskatter har ökat med 0,1 mnkr för båda förvaltningarna har slagits samman samt med ytterligare 0,1 mnkr. Det kan bero på övertagande av verksamheter under året.

Övriga kortfristiga skulder har minskat med 2,8 miljoner. Det beror till stor del på att uppbokning omklassats. tidigare fanns uppbokning som en kortfristig skuld på Östermalm men nu ligger klassats som en upplupen kostnad. Norrmalm hade också projektmedel som låg som en kortfristig skuld.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har ökat med 6,3 mnkr på grund av att förvaltningarna slagits samman samt omklassificeringen av upplupen kostnad istället för övrig kortfristig skuld.

Alla ovanstående avvikelser anses vara av naturlig variation.

Övrigt

Intern kontroll

Norra innerstadens stadsdelsnämnd ska inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt och de föreskrifter som gäller för verksamheten (KL 6 kap. 7 §). Nämnden ska också se till att *den interna kontrollen är tillräcklig* och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detta gäller även när driften av en kommunal verksamhet har lämnats över till någon annan (KL 3 kap. 16 §). Nämnden ansvarar för att utforma och organisera den interna kontrollen och säkerställa effektiva system för uppföljning.

I samband med tertialrapport 2 rapporteras hur det interna kontrollarbetet har fortlöpt under

året med fokus på eventuella avvikelser.

Ett fåtal avvikelser har noterats inför tertialrapport 2. Avvikelserna gäller det förvaltningsövergripande arbetet med informationssäkerhet där kontroller gällande utbildningar inte har kunnat genomföras samt att det förvaltningsövergripande rådet för informationssäkerhet och GDPR inte ännu har kunnat implementeras efter att den nya förvaltningen har bildats. Detta arbete kommer att intensifieras under hösten och rapporteras i samband med årsrapport GDPR.

Ytterligare avvikelser är att uttagna semesterdagar inte har kunnat kontrolleras inför tertial 2, detta på grund sammanläggningen och svårigheter att följa upp statistik. Kontrollen kommer att genomföras inför verksamhetsberättelsen.

Särskilda redovisningar

Övrigt

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, stadsdelsdirektör	2023-09-15
Maria Härenstam, avdelningschef	2023-09-14